

ИСТИНА – VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jn 14,6

Брой 11 (1528)

София, ноември 2017 г.

Цена 0.50 лв.

Да не обичаме на думи, а с дела

*Послание на папа Франциск
за Световния ден на бедните –
19 ноември 2017 г.*

1. „Чеда мои, нека любим не с думи или с език, а с дела и истина!“ (1 Йн. 3, 18). Тези думи на апостол Иоан изразяват една заповед, която никой християнин не може да преебрегне. Сериозността, с която любимият ученик предава чак до наши дни заповедта на Исус, акцентира още повече върху контрастата между празните думи, които често изричат нашите уста, и конкретните действия, с които всъщност сме призвани да се измерваме. Любовта не признава извинения: този, който приема да обича както Исус обикна, трябва да превърне Неговия пример в свой - най-вече когато сме призвани да обичаме бедните. Начинът да обичаме като Божия син всъщност е добре познат и Иоан ясно го припомння. Той се основава върху два крайъгълни камъка: Бог ни обикна първи (виж 1 Йн. 4, 10, 19) и Той обикна, отдавайки се изцяло, включител-

но като отдаде и Своя собствен живот (виж 1 Йн. 3, 16).

Такава любов не може да остане без отговор. Макар и дадена еднострочно - което ще рече, без да се иска нищо в замяна - тя така разпалва сърцето, че всеки се чувства склонен да ѝ отговори въпреки своите собствени ограничения и грешки. И това е възможно, доколкото приемаме с отворено сърце Божията благодат, Неговата милосърдна любов, така че да стимулират нашата воля както и нашите чувства за любов към Бог и към близкия. По този начин милосърдието, което блика - така да се каже - от сърцето на Пресвета Троица, може да успее да задейства нашия живот и да породи състрадание, като сътвори милосърдни дела в полза на братята и сестрите, които са в нужда.

2. „Ето, сиромахът викна и

На стр. 2

На поклонение във Фатима

По определение „поклонник“ и „поклонение“ предполагат възторжен любител и почитател, който се покланя на това, което е за него висша сила. Двеста и четиринаесет поклонници от Софийско-Пловдивската и Никополската епархия и от екзархията в София, придружени от председателя на Епископската конференция на Католическата църква в България монс. Христо Пройков и от свещеници от енориите, осъществиха и от-

дадоха своите преклонение, благодарност, разкаяние и молби на Божията майка, явила се преди 100 години на три овчарчета във Фатима.

Какво таят поклонниците в сърцата си? Може да се допусне, че някои идват да благодарят за получени благодати и милости, други - да просят о прощение, да измолят за себе си, за близките си просветление, решение на проблем-

На стр. 7

Поклонничество с велосипеди от Белене до Плевен

Във връзка със 100-годишния юбилей от явленията на Дева Мария във Фатима от 22 до 24 септември 2017 г. в Никополската епархия се провежда общо национално поклонничество от светилището „Блажен Евгений Босилков“ в Белене до светилището „Дева Мария от Фатима“ в Плевен. Поклонниците се движиха с велосипеди по второкласния път Белене - Асеново - Плевен. Организатор на поклонничеството бе отец Венци Николов, ректор на епархиалното светилище в Плевен, и обществото на отците францисканци, мисионери в Никополска епархия. В него се включиха вярващи от енории в Плевен, Белене, Ореш и град Раковски.

В петък следобед поклонниците от Плевен и град Раковски, придружени от отец Венци, брат Крис и отец Ивелин, пристигнаха в енорията

13 ноември - блажени мъченици Евгений, Камен, Павел и Йосафат

Примерът

Минаха 65 години от разстрела на епископ Евгений Босилков и на свещениците Камен Вичев, Павел Джиджов и Йосафат Шишков - нашите блажени от XX век. Какво ни оставиха те? Малко мощи и голям пример! Пример за вяра, надежда и любов - примерът на първите християни мъченици. Те бяха сред най-добрите католически духовници в онези години и служеха за пример, който беше „оценен“ по комунистически и те бяха пратени при Бог.

Този пример беше пред очите - съвсем буквально - на техните събрата, минали по същия път през стая за изтезания, карцери, килии и лагери за „врагове на народа“, умиели „от болест“ в затвора или „прескочили“ разстрела. Които също ни оставиха пример - как в условията на войнствращ атеизъм се отстоява, съхранява и разпространява християнската вяра. Свидетелства на „тиха“ вяра даваха и техните възпитаници.

Погледнато отстрани и от 65

години разстояние, какъв чак пък толкова голям пример? Дори след време могат да кажат и че това е някаква легенда, предание. Ами нищо особено - само да следваш Христос! А и сега у нас е толкова лесно, никой не те гони.

Да, но сякаш днес ни е полесно да нарамим пластмасов кръст и да тръгнем по улици - е, едва ли някой ще ни последва, но това е друга тема, отколкото да кажем добра дума за някого, да дадем парче хляб на гладния, да отделим време и топлина за самотния, изоставения, на някой на улицата...

Една нашенска крилата мисъл гласи: „Българинът най се бои да не настине и да се не мине“. Гложди ни съмнението дали няма да се минем, като помогнем на някой, който в действителност може и сам да си помогне, но така му е поудобно... А и примерите в Евангелието говорят за голямата вяра на молещите Исус

„Аз ще бъда в тях и ти в мен“
(Срв. Йоан 17, 23)

Салезианите на Дон Боско ви канят за ръкоположението за свещеник на дякон Донбор Жирва, SDB, в събота, 25 ноември

2017 г., от 11.00 ч. в катедралния храм

„Успение Богородично“ в София
(ул. „Люлин планина“ 5) чрез полагането
на ръце и осветителни молитви
на Негово Високопреосвещенство
Христо Пройков.

ПЪРВИТЕ ЛИТУРГИИ:
неделя, 26 ноември 2017 г.
- от 10.00 ч. в Казанлък
- от 17.00 ч. в Стара Загора.

На стр. 10

На стр. 10

Черквата „Свети архангел Михаил“ в енория Трънчовица на 143 години

С учредяването на Никополската католическа епархия през 1647 г. енорията естествено и закономерно преминава от разпадаща се Марцианополска епархия в териториалния обхват на новосъздадената Никополска епархия. Архивите от онова време говорят, че в Трънчовица хората окончателно са приели римокатолическото вероизповедание и енорията е факт. Неин първи свещеник е отец Петър Буди - от 1622 до 1640 г. Енорията просъществува през вековете и през 1874 г. в селото е изградена новата черква с усърдието и пастирската преданост на енориста отец Евгени Валенте. Като небесен покровител тя има свети архангел Михаил. Отбелязана е датата 29 септември и тази година тя навършила 143 години.

Отец Евгени Валенте е италианец, пасионист. Завършил е първо медицина, а след това и духовни науки, след което всеотдайно се посвещава на Църквата, без да забравя медицината. В Трънчовица той е от 1866 г. и служи до смъртта си през 1889 г. Погребан е в черквата, която е построил, вдясно от входната врата. Там на стената е поставена мраморна плоча в негова памет с елипсовидна порцеланова снимка.

Трънчовица всяко е била водеща енория и се гордее с това си първенство. Всеизвестно е, че първият епископ Филип Станиславов - българин от село Ореш, Свищовско, идва от Италия и през 1648 г. избира за свое седалище - макар и за няколко години - село Трънчовица. В селото той създава училище и строи така познатото „Школата“ (1650), за да се учат не само децата от Трънчовица, а и от съседните села. Тук той съставя (или довършва) първата книга молитвеник на новобългарски, отпечатана на кирилица през 1651 г. в Рим.

Първите мисионери пасионисти, изпратени от Италия в България, идват в Трънчовица през 1782 г.

Храмовият празник се провежда заедно с традиционния селски сбор на Трънчовица. Тържествената литургия бе на 30 септември от 11 ч. Отслужи я епископът на Никополската епархия Петко Христов със свещениците от енорията

в енорията начело с новопоставилия в Трънчовица енорийски свещеник Винченцо Ди Клерико, с отец Валтер от Русе, отец Ремо от село Малчица, отец Яцек от Варна, отец Венцислав от Плевен заедно с двамата си помощници отец Ярослав и отец Ириней, отец Салваторе от Ореш, отец Патрик от Свищов. Най-възрастният свещеник в енорията отец Йосиф Йонков, вече 91-годишен, не пропусна и тази година да посети Трънчовица, където е служил много години. Към молитвите и радостта на хората се присъединиха и монахини от различни общини.

Енористът на Трънчовица отец Винченцо ди Клерико е пасионист. Той е италианец, роден е в гр. Ортона на 9 юли 1972 г. Макар и от скоро в енорията (1 септември 2017 г.), успя като домакин да подгответи с помощта на усърдните жени готовачки курбана, осигурен от кмета на селото Блажо Николов.

Женският църковен хор с ръководител Детелин Кирчев се представи достойно с песните и акордите на синтезатора.

Основната проповед бе произнесена от отец Валтер Гора, енорийски свещеник от Русе.

И тази година центърът на селото бе превърнат в огромен панаир от търговски шатри и подкрепителни заведения със закуски и напитки; имаше много забавления и за децата; звучеше тиха музика и цареше пълен ред. Домакини и гости на селото се срещаха и поздравяваха с прегръдки и целувки.

Трънчовица празнуваше.
**Село Трънчовица,
Никола КАРАДЖОВ**

Конкурс за детска рисунка

За втора поредна година Националният съвет на религиозните общности в България (НСРОБ) организира конкурс за детска рисунка под наслов „Вярата - мечта за по-добър свет“.

Предвиден е и награден фонд, като номинираните произведения ще бъдат изложени в галерия „Средец“ на Министерството на културата.

Определени са три възрастови групи: от 6 до 10 години; от 11 до 14 години; от 15 до 18 години.

Размерът на рисунката трябва да бъде 35 x 50 см, а техниката - по избор.

Срокът за изпращане на конкурсните творби е до 15 януари 2018 г. на адреса на Католическа екзархия: ул. „Люлин планина“ 5, София 1606, отец Петко Вълов.

До февруари всяко вероизповедание ще номинира по десет творби, които да го представят в конкурса, а до края на март жури от експерти и преподаватели ще изльчи наградените на първо, второ и трето място за всяка възрастова категория. Точната дата на изложбата и награждаването ще се оповестят допълнително.

Необходимо е на гърба на рисунката да бъде поставен етикет с трите имена, вероизповеданието и възрастта на автора, адрес и телефон за връзка, както и заглавието на творбата.

2
ИСТИНА
VERITAS
Брой 11 (1528)
ноември 2017 г.

Да не обичаме на думи, а с дела

От стр. 1

Господ чу“ (Пс 33/34, 7). Винаги Църквата е разбирала значението на този вик. Ние имаме голямо свидетелство още в първите страници на Деяния на апостолите, където Петър моли да изберат седем мъже, „изпълнени с Дух Светий и с мъдрост“ (6, 3), за да поемат службата за помощ на бедните. Това със сигурност е един от първите знаци, чрез които християнската общност се представи на сцената на света - със служба за най-бедните. Всичко това й беше възможно, защото тя беше разбрала, че животът на учениците на Иисус трябва да се изразява в братство и солидарност - такива, каквито да отговарят на основното учение на Учителя, който провъзгласява бедните за блажени и наследници на Царството в небесата (виж Mt. 5, 3).

„Продаваха имоти и стока и разделяха го между всички, всекиму според нуждата“ (Деян. 2, 45). Този израз ясно показва голямата загриженост на първите християни. Евангелистът Лука - авторът, който повече от всеки друг запази обширно място за милосърдието - не изпадна в риторика при описание на практиката за споделяне в първата общност. Напротив, препоръчващи я, той се стреми да се обрне към вярващите от всяко поколение - така също и към нас, за да ни подкрепи в свидетелството и да вдъхнови нашите действия в полза на тези, които са в най-голяма нужда. Същата поука настойчиво ни е дадена от апостол Яков, който в своето послание използва силни и решителни изрази: „Послушайте, възлюбени мои братя! Нали сиромасите на света избра Бог да бъдат богати във вярата и наследници на царството, обещано от Него на ония, които Го обичат?

А вие презяхте сиромаха. Нали богатите ви притесняват и нали те ви влачат по съдилища? [...] Каква полза, братя мои, ако някой казва, че имал вяра, а дела няма? Може ли да го спаси вярата? Ако един брат или сестра са голи и нямат дневната храна, а някой от вас им рече: идете си с миrom, грейте се и насищайте се, пък не им даде, що е потребно за тялото, каква полза? Тъй и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва“ (2, 5-6.14-17).

3. Имало е моменти, когато християните не са изслушвали до края този призив, а са се оставяли да се заразят от светския манталитет. Но Светият Дух не е пропускал да им напомни да фокусират своя поглед върху същественото. Той е подбудил много мъже и жени по различни начини да поднесат живота си в служба на бедните. Колко страници от историята са изписани през тези две хиляди години от християните, които съвсем скромно и смирено, но с богато въображение за милосърдни дела са служили на своите най-бедни братя!

Сред тях се откроява примерът на Франциск от Асизи, който бе последван от много свети мъже и жени през вековете. На него не му стигаше само да ги прегърне и да даде милостиня на прокажените, но и реши да отиде в Губио, за да остане заедно с тях. Самият той видя в тази среща повратна точка на своето обръщане: „Тъй като бях в грях, той ми изглеждаше изключително горчив, като гледах прокажените. А Господ, самият Той ме доведе сред тях и аз вършех милосърдни дела с тях. И когато си тръгвах от тях, това, което ми изглеждаше горчиво, се беше променило за мен в сладост на духа и тялото“ (Test. 1-3: SF 308). Това свидетелство показва преобразяващата сила на милосърдната любов и начина на живот на християните.

Нека не мислим за бедните само като получатели на едно благодеяние на доброволни начала, направено веднъж седмично, или пък като на импровизиран жест на добра воля, за да успокоим своята съвест. Тези практики, които са наистина стойностни и полезни, за да ни направят съпричастни към нуждите на монзина братя и към неправдите, които често са причина за това, би трябвало да доведат до истинска среща с бедните, като им предоставим място за споделяне, което да стане начин на живот. В действителност молитвата, пътят на ученика и обръщането намират в милосърдната любов, която става споделяне, тест за своята евангелска автентичност. И този начин на живот произтича от радостта и ведрината на духа, когато докоснем с ръка Пътта на Христос. Ако ние пожелаем да срещнем наистина Христос, необходимо да докоснем Неговото Тяло в покритите с рани тела на бедните в отговор на свиденодействащото общение, получено в Евхаристията. Тялото Христово, разчупено в литургията, се оставя да бъде преоткрито чрез споделената милосърдна любов в лицата и в личностите на най-уязвимите братя и сестри. Винаги акту-

На стр. 7

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

**Директор
свещеник Благовест
Вангелов**

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел. (02)41-77-739,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Католически съят

Източен Тимор. Бившата португалска колония остров Тимор днес е независима държава Източен Тимор с над 1,3 милиона изцяло католическо население. Ежегодно над 300 младежи кандидатстват в семинарията „Свети Йосиф“, но се приемат само 90 поради липса на места. Всяка година се ръкополагат над 20 млади свещеници. От началото на учебната 2017 г. е построена и осветена нова семинария „Богородица от Фатима“ в гр. Малиана; тя приема кандидатстващите младежи, които след завършване и ръкоположение остават в страната или поемат мисия в чужбина.

Украйна. В украинския град Лвов се проведе синод на Католическата църква от източен обред, на който присъстваха и представители от чужбина. По време на синода архиепископът на Униатската църква Шевчук е назначил епископ Андрей Рабия за архиепископ на Украинската униатска църква във Филаделфия (САЩ). От 50-милионното население на Украина над 11 милиона са католици, от които над 5,5 милиона са от източен обред.

+++ В католическия униатски университет е осветена новата библиотека от епископ Борис Гудзяк - ръководител на университета. Униатският университет в Лвов е единствен в Източна Европа. В него се обучават над 2,5 хиляди студенти от Украина, Русия, Беларус и Казахстан по богословие, философия, икономика, журналистика, психология и социална педагогика.

Хърватия. В хърватския „Назарет“ - Риека, е отпразнуван 650-годишният юбилей на чудотворната икона, представляваща чудотворното пренасяне на къщата на Дева Мария от Назарет в Лорето. През 1367 г. папа Урбан V (1362-1370) дава чудотворната икона на хърватския град Риека. Иконата е открита в Лорето (Италия), където според преданието е пренесена от ангели през Адриатическо море в Лорето. Днес хърватското светилище „Хърватски Назарет“ е най-старото светилище в Югозападна Европа, посещавано годишно от стотици хиляди поклонници. От 5,5-милционното население на Хърватия над 4,8 милиона са католици.

Чили. В град Ла Серена живее най-старият католически епископ в света - 102-годишният почетен архиепископ Бернардино Пинера Карвальо.

Франция. На 99 години е починал френският богослов и изследовател на явленията на Богородица в Лурд, Фатима и Меджугорие Рене Лорантен. През последните си години той е живял и работил в един манастир край Париж.

Мексико. След едногодишно прекъсване на дипломатическите отношения папа Франциск е приел новия посланик на Мексико 64-годишния Хайме дел Аренал. Ватикан прекъсна отношенията с Мексико за една година, тъй като президентът на Мексико обяви, че ще предложи закон за брак между хомосексуалисти. Новият посланик е завършил Папския

университет в Навара (Мексико), семеен е, има три деца и е ревностен католик. От 120-милионното население на страната над 105 милиона са католици.

Израел. Правителството строи въжена железница от Назарет до планината Тabor, което ще улесни посетителите на тези свети християнски обекти.

+++ През септември т.г. в Хайфа е починал най-старият човек на света, 113-годишният израелският гражданин Израел Кристал; след като преживява нацисткия лагер на съмъртта Аушвиц, той приема католическата вяра.

+++ По времето на петия кръстоносен поход (1217) францисканският орден поема ръководството (кустодията) на Светите земи в Палестина и Израел. По този повод е отпразнуван 800-годишен юбилей от представители на ордена. Днес орденът ръководи в Израел и Палестина 70 светилища, 15 училища с над 10 хиляди ученици, 23 енории с 270 францискански духовници от 40 националности.

САЩ. Епископската конференция на Католическата църква в САЩ настоява час по-скоро да се премахне затворническият лагер Гуантанамо в Куба. Останалите 41 затворници да се преместят на друго място, и то само тези, които наистина са осъдени, защото е срамно да се държат затворници без присъда. От създаването на затворническия лагер през 2002 г. до сега оттам са преминали над 800 затворници без присъда, много са обвинени като терористи, други са освободени или преместени в други страни за осъдане. Гуантанамо се е превърнал в символ за нарушаване на човешките права.

Русия. При посещението на кардинал-секретаря Пиетро Паролин в Москва много проблеми са били решени в полза на Католическата църква. По нареддане на президента Владимир Путин Католическата църква си възвръща старата черква „Свети Петър и Павел“, построена през 1845 г. в Москва на ул. „Мижютинска“, затворена през 1920 г. от комунистическата власт, след Втората световна война в нея се помещава научен институт. Независимо от политическите промени досега опитите за връщане са оставали без резултат.

+++ При посещение на президента Путин в античния гръцки град Херсон (в списъка на ЮНЕСКО за световно културно и природно наследство - б.р.) на южния бряг на Крим той е заявил, че градът има големо значение за руските православни християни и заслужава да бъде смятан като „Руска Мека“.

Австрия. На генералния капитул на Конгрегацията на сестрите на Божествения изкупител в Рим за генерален настоятел е била избрана 66-годишната монахиня австрийка Йохана Фогел. Конгрегацията е основана от сестра Алфонс Мария Елизабет Епингер (1814-1867) в средата на XIX в. в Нидерброн (Австрия). Днес общността има три провинции в Европа - Австрия, Словакия и Унгария, и един регион - САЩ. Генералният съвет на конгрегацията от 1955 г. е със седалище в Рим.

Испания. Главният равин на Барселона Меир Бар-Хен е призовал всички евреи в Испа-

ния да напуснат страната, тъй като в там вече е „учреден ислямски тероризъм“, който се разпространява из цяла Европа, а еврейската общност в Барселона е пред разпадане.

Ливан. Маронитските епископи в Ливан настоятелно призовават правителството незабавно да върне сирийските бежанци в Сирия, където земите и жилищата им са вече свободни. Тяхното пребиваване в Ливан е вече нетърпимо.

Германия. Германската монахиня Конрада Хубер - доминиканка, навършила на 29 септември т.г. 109 години и днес е най-възрастната монахиня в света и още служи в манастира „Света Мария“ в гр. Нидерфибах.

Италия. Завършилият наскоро генерален капитул на конгрегацията „Мисионери на Сърце Исусово“ в Рим избра 47-годишният отец Марио Абсалон Алварадо Товар за нов генерален настоятел. Той замени отец Марк МакДоналд, който ръководеше общността 12 години. Днес мисионерите на Сърце Исусово са над 1750 и служат в 55 страни на петте континента. Седалището на организацията е в Рим. Генералният настоятел се избира за шест години и може да има само два мандата.

+++ Във връзка с предстоящи местни избори в Италия 71-годишният отец Франческо Де Донно се е кандидатиран за окръжен управител на Остия, но очаква и разрешение от епископа на града. Отец Франческо е енорийски викарий в продължение на 36 години; той желает да ръководи окръга поради зачестилите набези на мафията в района. Съгласно църковното право, на свещениците е забранено да заемат обществени служби. Той предлага - ако бъде избран - да бъде освободен временно от духовните си задължения по време на обществения си мандат. Очаква се разрешение от по-висша църковна инстанция.

+++ На 79-годишна възраст е починал италианският кардинал Карло Кафара. След смъртта му кардиналската колегия наброява 221 кардинали, от които 120 под 80-годишна възраст, които имат право на конclave.

Ватикан. Във връзка с предстоящия епископски синод за младежта през есента на 2018 г. по инициатива на папа Франциск генералният секретариат на синода кани на среща в Рим от 19 до 24 март 2018 г. младежи от цял свят. Освен католици са поканени и младежи от други деноминации и вероизповедания, както и невярващи. На генерална аудиенция папа Фракциск е заявил: „Църквата иска да чуе гласа, чувствата, вярата, както и съмненията и критиките на младежите. Резултатите от тази младежка среща ще послужат за основа и тема, по които участниците в синода ще дебатират, за да се вземат адекватни решения“.

+++ От 27 ноември до 2 декември т.г. папа Франциск ще посети Мианмар и Бангладеш. В Мианмар (Бирма) от 27 до 30 ноември той ще бъде приет от правителството в столицата Рангун. От 51-милионното население на страната над 95 процента са будисти, католиците са 25 хиляди, мюсюлмани - 20 хиляди. В столицата на Бангладеш Дака папата ще бъде приет от правителството от 30 ноември до 2 декември. От 163-милионното население

на страната 90 процента са мюсюлмани, 9 процента - индуисти, католиците са 380 хиляди, разпределени в седем епархии с 380 свещеници, 115 монаси и 1100 монахини, които обслужват училища и болни. С това последно посещение на папа Франциск за 2017 г. пътуванията му в чужбина от началото на понтификата стават 20, а посетените страни - 30. През 2018 г. са предвидени посещения в Чили и Перу (януари) и в Ирландия през август за световната среща на семействата.

+++ Във връзка със 100-годишнината от явленията на Богородица във Фатима Ватикан издава юбилейни монети - 10 хиляди монети с номинална стойност 2 евро. На тях са изобразени трите овчарчета пред базиликата „Мадоната от Фатима“ с броеница. Теглото на една монета 8,50 грама, диаметърът - 25,75 милиметра.

+++ На 15 октомври т.г. папа Франциск провъзгласи за светци 30 мъченици - свещениците Андре де Соверал и Амбродио Франциско Феро и мириянинът Матеус Морейра, както и 27 техни събрата, убити през 1645 г. от омраза към вярата от холандски калвинистки войници. Убитите са повече, но постулаторът по делото на тези мъченици е успял да идентифицира само 30 души; останалите - сред които възрастни и деца, са непознати.

+++ Папа Франциск е отслужил тържествена литургия за ватиканските жандармеристи пред лурдската пещера във ватиканските градини. Той им благодарил за задружната служба по цялата територия на ватиканската държава. Ватиканската жандармерия повече от 200 години изпълнява задълженията си като своеобразна полиция, гарантираща сигурността по цялата ватиканска територия, за разлика от швейцарската гвардия, която отговаря за непосредствената защита на папата.

+++ Светият отец е отслужил тържествена литургия в присъствието на швейцарските гвардейци по случай 600 години от рождениято на свети Николай от Флюе - патрон на гвардията и на Швейцария.

+++ Префектът на папския дом архиепископ Георг Генсвайн неочаквано е получил слухов дефект и е прекарал една седмица в болница. След това е бил изписан за домашно лечение и не е могъл да присъства при срещите на папата с хърватския премиер и с германския президент. 61-годишният архиепископ Генсвайн е шеф на папския протокол и личен секретар на почетния папа Бенедикт XVI. Той е „дясната ръка“ на папа Франциск при посещенията на държавни и правителствени ръководители.

+++ Кардинал-секретарят Пиетро Паролин кани на сериозен разговор консервативните критици на папа Франциск, които го обвиняват в ерес. Кардиналът заявява: „Много е важно и в самата Църква да се води диалог; тези, които не разбират, не са съгласни, заслужават порицание; при обсъждането на тези теми и проблеми са нужни аргументи. Трябва да се опитаме взаимно да се разберем“. Критиците на папа Франциск го обвиняват в еретични позиции, позовавайки се на неговата енциклика „Amoris laetitia“, на изказванията му за брака, морала и приемането на тайнствата. Актив-

ни критици на папа Франциск са мирини и духовници, между които германският писател Мартин Мозебах, бившият шеф на ватиканската банка Еторе Тедески, генералният наставник на свещеническото братство Пий X, Бернард Фели, богословът архиепископ Бруно Марк Куелет.

+++ Швейцарският кардинал Курт Кох (67) ще представява папата през ноември за честванията на 600-та годишнина на Константина събор (1414-1418) в града на Боденското езеро (разположено между Германия, Швейцария и Австрия - б.р.). На 11 ноември 1417 г. на събора в Констанц за папа е избран Мартин V (1417-1431). Съборът слага край на т.нр. Папска схизма в Западната църква.

+++ Папа Франциск е приел на частна аудиенция ливанския премиер Саад Харири. На разговорите са присъствали кардинал-секретарят Пиетро Паролин и външният министър на Ватикан архиепископ Пол Галахър. Главна тема е бил болезненият въпрос със сирийските бежанци, които застрашават сигурността и икономиката на Ливан, както и конфликтите в този размежрен район. Премиерът мюсюлманин и съпругата му си разменили подаръци с папа Франциск.

+++ Римският епископ е приел на частна аудиенция ръководството на епископската конференция на Католическата църква в САЩ - председателя кардинал Даниел ДиНардо и заместника му архиепископ Хосе Гомес, генералния секретар и заместника му. Не е обявено съдържанието на 50-минутния разговор.

+++ Папа Франциск е приел на частна аудиенция премиера на Хърватия Андрей Пленкович заедно със семейството му. Разговорът е продължил над 40 минути, като една от темите е отразяването на дейността и ролята на хърватския кардинал Алойзи Степинац (1898-1960) през Втората световна война, за което папата е назначил специална комисия. Във връзка с процедурата за провъзгласяването му за светец има спор между хърватите - католици, и сърбите - православни. Бил е разгледан и приносът на Църквата за приемането на Хърватия в Европейския съюз. Премиерът Пленкович е бил за първи път на посещение при папа Франциск през 2016 г. заедно със съпругата си. Пленкович е председател на Хърватска демократична общност. Преди избирането му за премиер е бил евродепутат. От 5,5-милционното население на страната над 4,8 милиона са католици.

+++ Литовският премиер Саулюс Сквернелис е бил приет на частна аудиенция от папа Франциск в присъствието на кардинал-секретаря Пиетро Паролин. Разговорите, продължили половин час, са преминали в приятелска атмосфера; засегнати са били въпросите за мира и сигурността на Балтика, европейската интеграция, миграцията. Премиерът е представил на папата съпругата и децата си - момиче и бебе в количка. Когато бащата взел бебето на ръце, то започнало да плаче, а когато папата го поел в прегърдата си, бебето мълкнало. Светият отец усмихнато казал: „И то позна кой съм“.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

Отново тръгваме на поклонничество. То е „само по себе образ на пътя, който всеки човек изминава в своето съществуване“ (папа Франциск, „Misericordiae Vultus“, т. 14). Пътят на вярата към Бог е възможен, защото Той пръв към нас се е отправил, отворил е прегръдката Си и ни е дарил Своята безкрайна милост, „милост, която ще бъде винаги по-голяма от всеки грех и никой не ще може да наложи граници на Божията любов, която проща“ (вж папа Франциск, „Misericordiae Vultus“, 2-3). Веднъж обикнати, за нас остава да отвърнем на любовта с любов, да изминем нашия път, да „възлюбим Господ Бог“ и близкия си като последствие от това (защото не можеш да обичаш Бог, Когото не виждаш, а да мразиш брата си, когото виждаш). Истинският въпрос е доколко и дали искаме да се променим.

Мнозина предприемат поклонничество до свети места, търсят извънредното, подобно на чудесата, които очакваха съвременниците на Христос. Някои дори виждат чудното и връщайки се, променят живота си за някой месец, но след това постепенно възвръщат лошите си привички, грехове, дори език на омразата. Предприетата промяна и изповеди престават. Една вяра, базирана на извънредното, на чудодейното и екзалтираното, все още не е узряла, все още не е пусната корени на дълбокото (вж Мт. 13, 10-23). Викащите възторжено „осанна“ ще бъдат тези, които броени дни след това ще викат „разпни Го“. В тази посока може да бъде видяна и забраната „и недей казва никому“, отправена от Иисус към изцерените чудодейно от Него. По-здрава е вярата на тези като стотника и добрия разбойник на кръста, които ще повярват в Христос не когато изцелява, а когато умира на кръста изоставен, охулен, презрян. По-истинска е вярата, породена в мълчанието, в отсъствието на Бог, в моментите на страдание и духовна сухота, сред изпитанието. Вярата във Възкръснания се появява след тишината на празния гроб - след като се разбягали пред сриването на Разпъната тези с привидна вяра.

Жените миросици останаха верни докрай, защото

Го обичаха, не защото правеше чудеса. Ако се върнем към притчата за сеяча (Мт. 13, 10-23), любовта е необходимата почва, за да даде плод семето, защото попадналото на камък (егоизма), то няма корен и в часа на изпитание вярата на такъв човек отпада. Без любов, без милосърдие не може да има вяра. Една вяра без състрадание, без споделяне, без служение в конкретното остава абстрактна, остава гола. Христос, виждайки вярата на приятелите на разслабения, спуснали го през покрива на къщата, ще извърши чудото, означаващи тяхната любов - съпричастност към страдащия им приятел. В рая се отива с близките, само в ад се отива сам. Конкретният нуждаещ прави от мен свой ближен, той ме избира за свой ближен. Всеки от нас, точно аз и сега, съм Божият отговор на молбата на моя брат. Аз съм чудото Божие за кон-

съм Свят“, ще каже Бог на Мойсей, тоест на всички хора. Да бъдем милосърдни, както е нашият Отец - тук става дума за постоянно състояние, не за единичен и спорадичен жест. Тук става дума да си способен на прошка, на милост в сърцето си. И това не са желания, а повеля на живот и смърт. Или казано с думите на Антон П. Чехов: „Умееш ли да обичаш, умееш всичко“. Така се изправяме пред дилемата на кого да подражаваме - на Господ или на света (на Бога или на Мамона). Изкушението да си като другите е голямо и не от вчера. Макар и богоизбран, Израил се чувстваше малък сред мощните съседи (Египет, Асирия, Вавилония) - народ от миризливи овчари, номади, без култура, без „град“, без изкуство. Израил не обича своята различност, но търси да бъде равен на съседните си народи. Приема

но сякаш не му се доверява. При всяка трудност в по-радикалното му следване попоглеждаме към света подобно на евреите, водени от Мойсей в пустинята, които с носталгия си спомняха за месото в казаните, което вечер ги чакаше в Египет. Думата, с която Мойсей призовава евреите да напуснат рабството на Египет, е „ashrei“ и означава „тръгнете на път“. Тази дума на гръцки е преведена с „makarios“, тоест „блажен“, защото започва пътят на освобождение, пътят към Обетованата земя. Христовата проповед за блаженствата е известна като „нагорната проповед“, защото - произнесена на планината - е видяна от евангелист Матей в контекста на получаването на десетте Божи заповеди от Моисей на планината Синай. Неслучайно и блаженствата са десет. Призовът „блажени си“ е заповед, начин на действие, чието последствие е

можното (поклонничеството като утопия, от гръцкото „не място“ - ou topos). Нека не пропиляваме възможността, която ни се предлага, да търсим Божието, да търсим уподобяването със Светия, със същността, с Милостта, която Той ни открива и прави възможна за достигане. Да не забравяме, че думите Христови „Аз съм пътят и истината, и животът“ (Ин. 14, 6) са написани с пълен определителен член. Иисус не е път между другите пътища, нито истина между другите истини, нито цел между другите цели, а сам Той е Животът, Истината и Пътят за постигането им. Да търсим Христос, означава да търсим спасението. Църквата ни поднася възможността за поклонничеството, за изповедта, за промяната, за близостта с Бог. Тя е, както казва проф. Калин Янакиев (сп. „Християнство и култура“, бр. 2/2012 г., стр. 21), една спасяваща-

Отново на път

крайният мой брат. Не е необходимо да се оглеждам наоколо, за да прехвърля отговорността на някой друг. Мое милосърдие и моята любов са нещата, които могат да преобразуват страданието в благословия, защото чрез мен Той е с тях. Не е нужно да се слуши нещо извънмерно, за да почувства нуждаещият се утехата.

Вярата, обагрена с цветовете на любовта, дава смисъла на живота. Както казва богословът Йоан Баптист Мец: „Първият поглед на Иисус не е към греха на другите, а към страданието на другите. А грехът беше за него отказ от състрадание към другите, затваряне на сърцето в себе си“ (сп. „Християнство и култура“, бр. 5/2017 г., стр. 81). Търсенето на Бог минава през близостта с близкия (*).

Предприемайки поклонничеството, ние не търсим свято място, където да се извисим „над...“, където да се отърсим „от...“. Светилища като Фатима и Лурд са места, където срещаме състрадание към малкия брат, където усещаме човечност и съпричастност, където виждаме малките жестове, които се превръщат в малки чудеса за конкретния човек - невидими за останалите, далеч от сензационното. Търсенето на светостта не е самоочистване, самоиздигане, абстрахирачки се от другия. Раят е близостта с Милосърдния Бог - не е Нирвана, не е перфектност, на която сам да се наслаждавам. Една поучителна история разказва за праведник, който се явил пред Бог и казал: „Ето, аз запазих ръцете си чисти (от...)“. А Господ му отговорил: „Да, чисти, но празни“. Не си дарил любов, не си дарил състрадание. За да „запазиш“, не е нужно да се изолираш, да се затвориш в сейф, а да обградиш, да обгърнеш с любов. Търсенето на светостта минава през подражанието на Светия. „Бъдете свети, защото Аз, вашият Господ Бог,

техните обичаи, икономика, култура, божества. В Йерусалим се откриват храмове на други богове, свещена проституция, култ към плодовитостта и богатството, социалната несправедливост нарасле, господството на свещеническите фамилии, рабството са всекидневие. Оттук и протестът на пророците, изразители на Божия глас, не е любима мелодия за ушите на „трезомислещите“. Пророкът е гонен и бит, защото пречи, защото дразни.

Християнинът днес също трябва да „дразни“, да скандализира света, иначе не би било евангелски, не би бил верен ученик Христов, не би било според сърцето и живота Христов. Защото не само в античността се чува оправдането „така е устроен светът“; „така правят всички“. Това е законът на обществото, в кое живеем. Ако не правя компромиси, ще бъда взет за смях, ще бъда неудачник, ще бъда изключен. Не мога да възпитавам различно децата си, не мога да ги лиша от нещата, които техните връстници имат, иначе няма да имат приятели, няма да си играят с тях - без смартфони и маркови дрехи те ще бъдат аутсайдери, няма да успяват в живота. Тук ще въмъкна и действителна случка от катехизиса за деца в София през 90-те години, когато една баба дойде да отпише внучето си от вероучение, защото ние го учим на добро, едва ли не го увреждаме и то няма да успее в живота, няма да бъде пробивно и конкурентоспособно. И продължавам мисълта си с това, че родителят днес си казва: „Искам да имам време за семейството си, което е важно; но ако не работя допълнително, няма да ми стигнат парите за заемите, за колата, за почивката, за стандрата. Политиците са корумпирани, но няма да пропусна да поискам от моя познат препоръка да уреди на добра работа децата ми. Аз нищо не правя за себе си, всичко е за семейството“. Вярваме в Бог,

блаженството, близостта с Бог в Неговото царство. Първото е „Блажени бедните духом, защото тяхно е Царство небесно“ (Мт. 5, 3-12). „Бедни духом“ е характеристика на Божия народ, дадена от пророк Софония, който го описва като народ смирен и семпъл, уповаващ се на името Господне (вж. Соф. 2, 3; 3, 12). Беден духом е този, който има Бог за единствено свое богатство в живота. Не можеш да имаш Бог в пълнота, ако твоето богатство са предметите, парите, властта, кариерата. Да се замислим дали блаженствата са част от това, на което учим децата си, дали те са сред важните неща и цели. Лошо е, когато в живота превес вземат светските ценности, а духовните остават за някой момент или празник, подобни на актьора (на гр. *hupokrites* - лицемер, употребено от Христос за фарисеите), сменящ театралните маски според ролите. Лошо е, когато в живота ни надделяват дребните неща, или казано с една италианска поговорка: „Ако те ухапе вълк - търпение, жалко, ако те ухапе овца“.

Поклонничеството може да бъде един добър момент да поговорим на децата си за Бог, за значимото и душеспасителното, а тук ще цитирам една еврейска поговорка, която гласи: „Ако не говорите с децата си за Бог, после ще ви се наложи да говорите с Бог за децата си“. Семето трябва да бъде култивирано, обгрижвано, за да даде плод, за да не деградира.

Да използваме поклонничеството и за себе си - да се потрудим да превъзмогнем „пълнотата си“ - всезнанието, отриращо елемента на изненадата, на тръгването от нещо по своему дори незначително, да не се опаковаме с нагласата, че нищо ново няма да видим. За едни поклонничеството може да бъде бягство от самотата, за други пък - бягство от оставането със себе си, за трети - поредното търсене на невъз-

та институция. Тя е за грешниците, но за онези грешници, които са жадни за спасение. Най-големият порок в Църквата е да си самодоволен.

Да подражаваме на Христовата любов с живота си. Ище завърша с думите на свети Йоан-Павел II, който на събрали се ректори на светилища през юбилейната 2000 година казва: „Набожност, която не прераства в подражание, е само едно суеверие“.

(*) В контекста на поклонничеството тук може да се разкаже една кратка поучителна история из живота на монасите пустиножители:

В манастира Лади-Натрон един ден странник минал и казал на монасите: „Утре по обяд Христос иска да се срещне с вас на планината“. На сутринта монасите тръгнали бодро към върха на планината. Докато вървели по пътеката, минали покрай един престарял просък, който ги запитал: „Накъде сте се забързали така?“. Те му отговорили „Отиваме на среща с Иисус на планината“. Просякът ги помолил да го вземат със себе си, но бил стар и болен и не можел да върви. Монасите не искали да закъснят за срещата с Иисус и за това един по един му отказвали. Последен от там минал монахът Бихай и старецът помолил и него. Обзет от състрадание, Бихай го качил на раменете си и се върнал в манастира, за да се погрижи за него. Достатъчно е поизъмчил, защото пътят обратно бил дълъг и пръсъкът все повече му натежавал на раменете. Когато стигнали манастира, Бехай взел съд с вода и коленичил, за да измие нозете на стареца. Когато подигнал погледа си, с трепет видял, че просъкът бил самият Христос. Монасите се върнали разочаровани, без да видели никого по обяд в планината. Само Бихай видял Господ.

Отец Петко ВЪЛЛОВ

25 „Каритас“ - да обичаме не на думи, а с дела

Обръщение на епископ Петко Христов за Деня на „Каритас“

Всяка година неделата преди 13 ноември - деня на бла-
жените мъченици Евгений, Камен, Павел и Йосафат, отбе-
лязваме Деня на „Каритас“.

Целта на този ден е да мотивираме християнските общ-
ности и всички хора с добра воля, без оглед на тяхната
религия и националност, да изразят своята съпричастност
към страдащите, както и да научат повече за разнообраз-
ните дейности на „Каритас“ в подкрепа на нуждаещите се.
Да ги насърчим да подкрепят не само на думи, но и с дела
изпадналия в нужда, като помогнат във всекидневните гри-
жи на „Каритас“, изцяло насочени към онези наши братя и
сестри, живеещи в изолация поради бедност, болести, зло-
употреба или насилие.

Тази година Денят на „Каритас“ ще премине под мотото
„Да обичаме не на думи, а с дела“ и ще даде началото на
една седмица, посветена на бедните. Инициативите, които
ще бъдат организирани в дните от 12 до 19 ноември 2017
г., ще следват призыва на папа Франциск: „Нека се при-
б

„Каритас“ в България

„Каритас“ - Русе, отбелаяза своята 25-годишнина с конфе-
ренция на тема „Заедно в по-
мощ на близния“, която се проведе на 25 октомври 2017
г. в Русе. Събитието бе открито от Никополския епископ
Петко Христов - председател на „Каритас“ - Русе, и прези-
дент на „Каритас България“. Сред гостите бяха кметовете на общината Русе и на община Белене, изпълнителните ди-
ректори на „Каритас“ - София, и „Каритас Витания“, сътрудници на енорийските органи-
зации и на социалните услуги на „Каритас“ - Русе, и партньо-
ри на организацията.

Генералният секретар на „Каритас България“ представи историята на „Каритас“ в Бъл-
гария, като припомни важни моменти от създаването през далечната 1992 г. на „Каритас“ -
Русе. За своето 25-годишно съществуване организацията е оказала подкрепа на множество хора в уязвимо положение, сред които болни и възрастни, бездомни, деца в рисък и с увреждания, хора, пострадали при бедствия. След първоначалните дейности с раздаване на помощи днес „Каритас“ - Русе, развива дългосрочни и устойчиви социални услуги, с които оказва адекватна подкрепа на нуждаещите се в епархията.

„Каритас България“, „Каритас Витания“ и „Каритас“ - Русе, заедно с партньорски организации стартираха инициатива „Виртуален асистент в подкрепа на възрастни хора“, която има за цел да подобри живота на възрастните хора в обичайната им среда. Ще бъдат реализирани дейности за проучване на нуждите и за изработка на сензорни интелигентни измервателни уреди, чрез които ще се

предава лесно и бързо информация за здравословното и емоционалното състояние на възрастните хора до близките им и до специалисти, които да им окажат нужната подкрепа.

Сътрудници на организации „Каритас“ от Европа, сред които и на „Каритас България“, проведоха работна среща по въпросите на социалното предприемачество и възможностите, които предлага социалната икономика за подобряване качеството на живот на уязвими групи от хора. Срещата се проведе в Мадрид от 16 до 20 октомври 2017 г. Едни от заложените цели бяха поставяне на основи за изграждане на визия и стратегия за развитие на социално предприемачество от „Каритас“. Участниците обмениха опит от създаването и развитието на вече съществуващи социални предприятия на „Каритас“, обсъдиха трудностите, пред които се изправят, както и възможностите за тяхното преодоляване.

Общото събрание на „Каритас“ - София, взе решение организациите да развиват допълнителна стопанска дейност, чрез която да осигуряват защитена или подкрепена застост на хора от уязвими групи, които нямат достъп до пазара на труда или живеят в социална изолация. Печалбата на социалното предприятие ще бъде използвана за осигуряване на устойчивост на социалните дейности на „Каритас“ - София. Първите стъпки в тази сфера ще започнат с „Каристо“ - бистро и доставка на готова храна.

На прага на зимата приютът за бездомни хора „Добрый самарянин“ към „Каритас“ - Русе,

лижим до бедните: това ще бъде благоприятен момент да срещнем Бог, Когото търсим“.

„Каритас“ като организация на Католическата църква е призвана да се вслушва в гласовете на страдащите. И в дух на солидарност и милосърдна грижа да бъде тяхна опора, като им помогне да възвърнат достойнството си и да поемат живота си в свои ръце.

Нека в седмицата, в която отбеляваме Деня на „Каритас“, чрез делата си да бъдем конкретен знак за милосърдната любов на Христос към бедните и най-нуждаещите се. Нека нашите действия да създадат многообразни моменти за среща и приятелство, за солидарност и конкретна помощ. Защото само когато превърнем споделянето, съпричастността и подкрепата в начин на живот, можем истински да се доближим до стъпките му и да живеем вярата в нейната пълнота.

Никополски епископ Петко ХРИСТОВ,
президент на „Каритас България“

сегнатите теми, както и да усъвоят нови знания, чрез които да подобрат развитието на своите организации.

Каузата на „Каритас“ - „Домашни грижи за възрастни и болни хора“, за поредна година е включена в дарителската инициатива на „Райфайзен Банк“, наречена „Избери, за да помогнеш“. През 2016 г. чрез инициативата на банката за каузата на „Каритас“ бяха набрани 10 610 лева, които подпомогнаха дейностите на мобилните екипи към Домашни грижи на „Каритас“, посещавщи болни възрастни хора в техните домове, за да им помогнат във всекидневните грижи за здравето, хигиената и социалния им живот.

Представители на над 25 организации „Каритас“ от Европа, сред които и Каритас България, взеха участие във форум, посветен на организационното развитие. Събитието се проведе в Белград, Сърбия, от 3 до 5 октомври 2017 г. Форумът постави акцент върху теми като „Управление на знанието“, „Стандарти за управление“, „Фонд за организационно развитие на „Каритас“, „Нова система за солидарност на „Каритас“. По време на тридневното събитие участниците имаха възможност да споделят и обменят опит и добри практики по за-

Към екипа на „Каритас“ - София, се присъединиха доброволците Лучия от Италия и Андреа. Двете момичета ще помогнат в дейностите на организацията за период от една година. В момента доброволките посещават курсове по български език в центъра за интеграция на бежанци и мигранти „Света Анна“ и допълнително се обучават към „Каритас“ - София. Това ще им помогне в работата, във всекидневието и като цяло - в придобиването на много нови умения и ценни знания.

Страницата подготви
„Каритас България“

6 ИСТИНА
VERITAS
Брой 11 (1528)
ноември 2017 г.

Повтори ли се слънчевото чудо от Фатима след 100 години в Нигерия?

Епископската конференция на Католическата църква в Нигерия публикува на официалната си фейсбук страница (*catholic bishops conference of nigeria cbcn*) снимки и кратко съобщение за феномен, станал на 13 октомври т. г. В текста се казва, че случилото се прилича на слънчевото чудо преди 100 години във Фатима:

„Историята се повтори тук, в град Бенин, Нигерия, по време на Националния Мариин конгрес.“ „Какво велико чудо на нашата майка Мария, нашата Дева от Фатима.“ По информация в италианския весник *La Stampa* по време на подновяване на посвещението на Света Богородица от архиепископа на Джос и прези-

дент на епископската конференция Игнаций Аяу Кайгама пред 53 епископи, хиляди свещеници и 55 000 вярващи след силен дъжд слънцето променило цвета си, затанцуvalо и засветило като стробоскоп.

Досега няма официално признаване от нигерийските епископи и фактът, че епископската конференция е обявила феномена на фейсбук страницата си, не може да се счита за признаване. Много нигерийски християни тълкуват феномена като отговор на Божията майка на подновяването на посвещението във време, когато в Нигерия се трупат отрицателните новини.

По www.catholic-news.bg

Може да подкрепите „Каритас“, като направите дарение по банков път по следната сметка:

Първа инвестиционна банка
IBAN: BG37 FINV 9150 12BG N08K MX
BIC: FINVBGSF

Основание за плащане: Каритас
Титуляр на сметката: Каритас България

За повече информация може да се свържете с „Каритас България“: caritas@caritas.bg, тел.: 02 944 18 58.

Благодарим ви, че помагате заедно на хората в нужда!

С искрена молитва и любов

Поклонничество пеша Вроцлав - Ченстохова, Черната Мадона, 2-10 август 2017 г.

Много от инициативите през тази година бяха свързани със стогодишнината от явленията на Дева Мария във Фатима. Знаем, че светите овчарчета ни предадоха нейното послание, в което тя ни препоръчва и същевременно изиска от нас две неща: покаяние на дело и размишляване върху тайните на молитвената броеница. Така е, понеже нашата ангажираност в покаяние и молитва допринася за спасението на света от войни, бедствия и духовен упадък. Бог ни праща вдъхновения чрез явленията на Своята майка, защото сме наясно, че сърцето на тази, която е пълна с благодат, не може да има различни копнежи от Неговите.

Чрез поклонничествата пеша се стараем да отклинем на Божия призив за покаяние и молитва. Това е една от формите за покаяние на дело, където се учим всеки ден да правим правилните, добри из-

бори в живота по примера на това, което пише свети Павел: „И тъй, в името на милосърдието Божие ви моля, братя, да представите телата си в жертва жива, свeta и благоугодна Богу, и това ще бъде вашето духовно богослужение, и недейте се съобразява с този век, а се преобразявайте чрез обновения ваш ум, та да познавате от опит коя е благата, угодна и съвършена воля Божия“ (Рим. 12, 1-2).

Българската група, участвала в XXXVII поклонение пеша от Вроцлав до Ясна Гура в Ченстохова, се състоеше от 12 души от Плевен, Варна, град Раковски и София, сред които две деца на 11 и 12 години, както и поклонничка от Пловдив на инвалидна количка. Както всяка година, от страна на домакините ни беше оказано съдействие и помощ, за да преживеем по-дълбоко събитието, а хората по пътя ни приемаха с радост в

домовете си. И наистина превиждането беше неповторимо и градивно за вярата - като се започне от светата евхаристия в необичайна обстановка и особена тържественост, след това конференциите и свидетелствата, молитвите, различните набожности, прекрасните песнопения и инструментални ритми и се стигне до акта за посвещаване на Дева Мария. Вървяхме заедно с около 1500 поклонници от Полша и други страни с усещането за грандиозност и размах при организацията, същевременно и с усещането за близост и топлота на братята и сестрите в Христос и за универсалността на Църквата. С вълнение и благодарност представихме пред Черната Мадона от Ченстохова както личните, така и основните намерения на поклонничеството - за благодат и мир на българския народ и за намеренията на епископите в България.

Както бе и през изминалите години, към този акт се присъединиха голям брой духовни участници, които се организираха в различни енории - София, Пловдив, Ореш, Белозем, град Раковски, Варна, Плевен, Малко Търново, Белене, село Малчица и др. Няマイки възможност да предприемат пътуване, те в не по-малка степен, а може би и в по-голяма посвещаваха своите молитви, присъствие на литургии, всекидневни ограничения, понякога дори и страдания в намеренията на поклонничеството. Ето защо се надяваме още по-силно, че Дева Мария пази всяка наша молитва в непорочното си сърце и приема всеки наш волъпът и всяка наша трудност като уханието на прекрасно цвете за по-голяма своя прослава и за наша благодат. Нашият народ има нужда от нея, а тя има нужда от нашата искрена молитва и любов, за да се яви в пълнота спасението, както пише свети Луи де Монфорт.

Дарина КАЙКОВА

Да не обичаме на думи, а с дела

От стр. 2

ални отекват думите на свети Йоан Златоуст: „Ако искате да почетете Тялото Христово, не Го презирайте, когато е голо; не почитайте Евхаристийния Христос, облечен в копринени одежди, когато извън храма вие пренебрегвате другия Христос, Който страда от студ и голота“ (Hom. In Matthaeum, 50, 3: PG, 58).

Следователно ние сме призвани да подадем ръка на бедните, да се срецнем с тях, да ги погледнем в очите, да ги прегърнем, за да им дадем да почувствува топлината на любовта, която разкъсва обръча на самотата. Тяхната подадена ръка към нас също е покана да излезем от нашата сигурност и нашия комфорт и да признаям стойността, която представлява сама по себе си бедността.

4. Нека да не забравяме, че за учениците на Христос бедността е преди всичко едно призвание да следват бедния

Иисус. Това е път след Него и с него, път, който води към блаженството на Небесното царство (вж. Мт. 5, 3; Лк. 6, 20). Бедността означава смирено сърце, което умеет да приема своето собствено положение на ограничено и грехно създание, за да преодолее изкушението на всемогъществото, което ни кара да си мислим, че сме безсмъртни. Бедността е състояние на сърцето, което ни пречи да мислим за пари, кариера и лукс като цел в живота и условие за щастие. Понеско именно бедността е тази, която създава условия, за да поемаме свободно и доброволно лични и социални отговорности въпреки ограниченията на всеки, разчитайки върху близостта с Бог и подкрепата на Неговата благодат.

Така погледната, бедността е мярка, която позволява да преценим коректното използване на материалните блага и същевременно да живеем не по egoистичен и собственически начин вързките и чувства (вж. Катехизис на католическата Църква, т. 25-45).

Затова нека направим наш

примера на свети Франциск, който е свидетелство за истинска бедност. Именно защото е вперил очи в Христос, той умеет да го разпознае и да му служи в бедните. Следователно, ако и ние пожелаем да предложим деен принос за промяна на историята, да насърчим истинското развитие, тогава е необходимо да чуем вика на бедните и да се ангажираме да ги изведем от тяхната изолация. В същото време аз моля бедните, които живеят в нашите градове и общности, да не губят чувството за евангелска бедност, което носят отпечатано в своя живот.

5. Ние познаваме големите затруднения, които се появяват в съвременния свят, за да се определи ясно бедността. При това тя (бедността) всеки ден ни предизвиква чрез хиляди лица, белязани от болка, изолация, злоупотреба, насилие, мъчения и лишаване от свобода, от войни, от незачитане на човешкото достойнство, от невежество и негра-

Историята

На поклонение във Фатима

От стр. 1

ми, да получат отговори на терзаещи ги въпроси, а вероятно има и такива, тръгнали с желание само да видят нови места и забележителности.

Първото нещо, което направиха поклонниците във Фатима, бе да започнат с Кръстен път - с молитви и размишления в хълмисто-гориста местност в околностите на Алжустрел - родното място на Лусия душ Сантуш, Жасинта и Франсишку Марто. Четиринаесетте спирания следваха постепенно изкачване, като се достигна до петнадесето спиране, определено за размисъл върху пълната победа на Христос над греха и смъртта. Епископ Христо Пройков призова поклонниците въодушевлението, което изпитват в момента, да не ги напуска; да имат сили да кажат „стига“ на греха, слабостите, несъвършенствата и съответно да осъществят взетото решение. В светилището, в параклиса „Светите ангели“ беше отслужена литургията на свети Йоан Златоуст. На тази литургия, както и на всички останали литургии по време на поклонничеството, поклонниците се молеха както за своите конкретни намерения, така и за онези, които са искали да се поклонят на Дева Мария във Фатима, но по едни или други причини не са могли да дойдат, за близките си, преселили се във вечността, и не на последно място за благодетелите, подпомогнали финансово поклонническото пътуване.

Вечерите приключваха с броеница и шествие със светец Кръст и статуята на Дева Мария от Фатима. Тайните на броеницата и половинките от десетиците се поделяха между поклоннически групи на различните държави. Хилядите поклонници държаха запалени свещи, които при определени места от песните издигаха високо нагоре. Националната ни група участва в броеницата, като каза половината от десетицата с размишление върху третата славна тайна „Слизането на Свети Дух над апостолите, събрани с Дева Мария на молитва“. По време на шествието четирима българи поклонници носеха статуята на Дева Мария. Българските свещеници, водени от своя епископ, заедно с респектиращ брой свещенослужители от различни държави и от Фатима отслужиха неделната литургия при изпълнена с поклонници еспланада. На последната литургия, отслужена на български в параклиса на явленията, епископ Христо Пройков отново посвети България на Дева Мария Фатимска, като този път в молитвата му участвахме и всички ние - поклонници.

Силно въздействие върху нас имаше пътеката на покаяние и изпросване на милост, която започва от високо, близо до огромна, светеща в тъм-

ното броеница, спуска се до параклиса на явленията, после го обикаля и минава покрай дъба, над който преди 100 години Дева Мария се е явила на овчарчетата. Сърцето не остава равнодушно, когато видиш ходещите на колене хора, някои придружавани от своите близки. Разбираемо, че всеки - според своята чувствителност - се присъединява към тяхното поклонничество съчувствайки, но и с мисли за своята душа, просейки милосърдие. Трогва жестът на свещеник, който поставя ръка на главата на ходещ на колене, го благославя.

Фатима беше крайна цел на поклонническото пътуване, но преди да стигнем до нея, минахме през Лисабон - столица на Португалия от 1147 г., на десния бряг на река Тежо при устието й в Атлантически океан. Освен със своите барокови дворци и църкви градът привлича с разнообразни музеи. Заслужава внимание и възхищение изключителният океанариум - най-големият в света природен аквариум. Забележителна е и кулата „Белем“ - укрепление с наблюдателници и лоджии с красива украса. Манастирът „Жеронимуш“ е грандиозен паметник на португалската архитектура - комбинация от сложна декорация с морски мотиви и готически форми. Манастирът е свързан и с историята на Великите географски открития. В него е саркофагът на Васко да Гама, който преди отплаването си към Индия, както разказват, прекарва нощта в молитва заедно със спътници.

Статуята на Христос Цар, висока 28 м, издигаща се над града, е изградена по идея на Мануел Сережейра, епископ на Лисабон, вдъхновен от статуята на Христос в Рио де Жанейро. Нейното построяване е и заради даден обет - ако Португалия не бъде засегната от Втората световна война, над Лисабон ще бъде издигната статуя на Христос. Строителството й продължава десет години, като официално е осветена на 17 май 1959 г. Протегнатите ръце на Христос сякаш ни казват „Няма да ви оставя сирати“ (Йоан 14, 18).

В Лисабон за поклонниците от България се отслужиха две литургии. Първата - в черквата „Свети Антоний от Падуа“, построена на мястото на родната му къща. Можахме да се поклоним и да се помолим на светеца от мястото, на което папа Йоан-Павел II, днес също светец, се моли през 1982 г., когато тържествено осветява статуята на свети Антоний на площада пред храма. Втората литургия бе отслужена в катедралата на Лисабон.

Някои от поклонниците посетиха и други места в Португалия, но на тях няма да се спират, защото целта ни бе Фатима и ние я изживяхме. Добре било да се изпълни желанието на епископа и наистина да кажем „Стига вече!“ на всичко, което възпрепятства живота ни на истински последователи и поклонници на Христос и достойни човеци.

Велка ГЕОРГИЕВА

ИСТИНА
VERITAS

Брой 11 (1528)
ноември 2017 г.

Една стара легенда разказва, че когато Бог създавал света, Го придружавали пет ангели - най-важните духове, концентриращи в себе си всички аспекти на света, обхващащи цялата сфера на човешката дейност и дела и представящи ги пред Бог. Когато Бог изрекъл словото, се появила вселената, неописуема в своята красота. Пред тази смилаща гледка всеки ангел, изпълнен с удивление, реагирал по различен начин, давайки на Бог различен въпрос.

Първият задал въпроса: По какъв начин създаде този свет? Този въпрос на ангела отразява духа на една определена техническа нагласа и така се молят хората, които Бог призовава към научна дейност или към занимания в света на техниката.

Вторият попита: Колко струва всичко това? Този въпрос си задават всички, които по Божия призив се занимават с търговия, стопанство, икономика, промишленост.

Третият се поинтересувал: Как мога да ти помогна? Той не пита как е създаден светът, нито колко струва това, а се интересува как може да помогне на Бог. В този дух се молят всички хора с обществени професии, ангажирани с това да помогнат на другите в техните страдания, в технически материални, интелектуални или духовни нужди.

Четвъртият задал краткия въпрос: Защо? В духа на този ангел се молят всички хора, които имат склонност към философия или богословие.

Инакрая петият ангел, който си замълчал. Неговата позиция изглежда странна. Той не питал как е създаден светът, нито колко струва сътвореното, не питал как да помогне на Създателя, нито за причината за сътворението. Този ангел не задавал никакви въпроси, нито търсил никакви отговори. Това е духът на прославата, на вглеждането в красотата на Твореца - това е духът на обожанието. В този дух се молят всички онези, които Бог води по пътя на съзерцанието.

Именно за хората с такава нагласа става дума тук. За да ви помогнем да си отговорите на въпроса „Това има ли нещо общо с мен?“, по-надолу ви предлагаме размишленията на един наш брат свещеник с голям опит в работата с миряните, които са членове на един от най-старите съзерцателни ордени в Католическата църква - ордена на босоногите кармилити или накратко Кармилския орден.

Мнозина се питат: „Защо изобщо трябва да се интересувам от различните ордени и други общности в Църквата? Не може ли да си ходя на черква, без да поемам допълнителни ангажименти?“

За онези, които наистина искат да напредват по пътя си към Бог (а това е необходимо, за да не угасне вярата ни), пътят никак не е лек и всички светци подчертават необходи-

димостта от водачи по този път, както и от братя и сестри, които да ни придружават и с които да споделяме преодоляването на трудностите по пътя.

Преди всичко самата Католическа църква е една огромна общност на вярващи католици, но както ни подсказва и самата легенда, Бог е създал хората с различни наклонности. И най-пълната ни реализация като християни е, когато намерим мястото си в такава общност в самата Църква, която в най-пълна степен отговаря на това, което Бог е заложил в нас като нагласа и възможности. И да напредваме заедно с братята и сестрите в тази малка общност по пътя към Бог. Именно по тази причина съществуват в Католическата църква толкова много и различни по структура и характеристики формации - ордени, конгрегации, общинства, движения и т.н.

Надяваме се, че с настоящия материал, както и с тези, които ще ви предложим по-нататък, ще ви бъдем полезни и ще ви помогнем да опознаете поне отчасти красотата на Кармилския орден (както го наричат „мястото за влюбени в Бог души“) и да направите своя избор на мястото ви вътре в Църквата. А Бог ще ви помогне в останалото, стига Го помолите от все сърце.

* * *

Целта на тази статия е да даде отговор на въпроса кои са принципите за разпознаване на призванието към Мирския орден на босоногите кармилити. Кой е призван да бъде мирски кармилит и как да направим разграничението между този, който е призван, и този, който не е? Хората не напускат ордена, защото са пошли. Да бъдеш член на ордена е призвание и това, от което се нуждаем всички ние, е то да бъде ясно дефинирано. Иначе в ордена както братята и сестрите, така и мирският кармилит губят пътя си и обръват своята идентичност.

Бих искал да опиша члена на Мирския орден на нашата Господарка от планината Кармил и света Тереза на Иисус като практикуващ член на Католическата църква, който под защитата на блажената Дева Мария от планината Кармил и вдъхновяван от света Тереза на Иисус и свети Йоан Кръстни поема ангажимент към ордена да търси лицето на Бог заради Църквата и света.

Бих отбелязал в това описание шест различни елемента, които, взети заедно, са елементите, каращи хората да се приближат към ордена и да търсят идентификация с него по един по-официален начин.

Практикуващ член на Католическата църква

„Практикуващ член на Католическата църква“. Под това разбирам римокатолик, несвързан с латинския обред, но във връзка с общността под ръководството на епископа на Рим, папата. По-голямата част от римокатолиците принадлежат към латинския обред. В Римокатолическата църква има и други обреди: маронити, малабарци, мелкити, копти и т.н. Във всяка от тези общности има общности на мирския Кармил. Общността на мирския Кармил в Ливан принадлежи към маронитския об-

ред. Думата „практикуващ“ дефинира елемент от човека, който може да бъде член на мирския Кармил. Като лакмусов тест за „практикуващия“ католическата вяра аз предлагам цялостното участие в Евхаристията с ясно съзнание. Евхаристията е върхът на католическата вяра и идентичност, мястото на среща между небето и земята. И така, ако някой е свободен да участва в тази върховна среща, то и участието му в срещи на по-ниски нива е позволено.

В миналото в много случаи това е било доста просто за определяне. Тогава хората, които са идвали в мирския Кармил, идвали от енориите, където присъствали монасите или чрез контакт с монасите, или монахините, които ги препоръчвали на мирския Кармил. Днес не е така, нещата

в мирския Кармил именно поради преданост към Мария, нарамника и броеницата, но които нямат призвание да бъдат членове на мирския орден.

Конкретният аспект по отношение на Блажената Дева Мария, който трябва да присъства във всеки човек, призван към Кармила, е склонността „да размишлява в сърцето“ - по израза на Евангелието на свети Лука, който го употребява два пъти, за да опише отношението на Мария към нейния Син. Да, всички други аспекти на Марииния живот и предаността към тях могат да присъстват - преданост към нарамника, броеницата и други неща. Те обаче са вторични в този аспект на преданост към Мария. За нас Мария е модел на молитва и размишление. Интересът да се учиш на

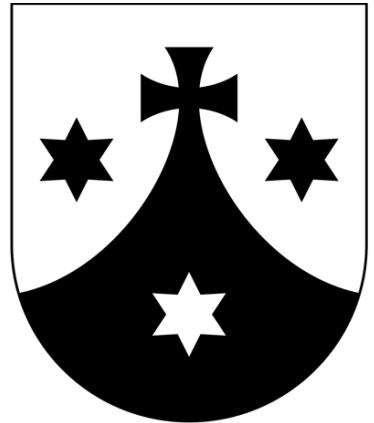
Блажената Дева Мария от планината Кармил и вдъхновяван от света Тереза на Иисус и свети Йоан Кръстни...“

Тук имаме третия елемент. Споменавам и двамата - света Тереза на Иисус и свети Йоан Кръстни, включвам още света Тереза на Младенца Иисус, света Елисавета на Пресветата Троица и света Тереза Бенедикта Кръстна (Едит Щайн), които могат също да бъдат присъединени, но света Тереза на Иисус и свети Йоан Кръстни остават в центъра на този раздел. Отбелязвайки всички тези велики хора на кармилската традиция, подчертавам важността на света Тереза на Иисус, към което според нашата традиция се отнасяме като към наша света майка. Причината е, че тя е единствената, на която е била дадена харизмата. В

Печатът на

**„Пламнах от ревност
за Господа,
Бога Спасителя“**

(3 Цар. 19, 14)

невинаги са ясни. Именно тук духовният асистент може да бъде много полезен на Съвета на общността на мирския Кармил при проучването на кандидатите. Например онези, които не са членове на Католическата църква, но се интересуват от кармилската духовност, са добре дошли да участват по какъвто и да е начин и общността би могла да ги покани, но те не могат да бъдат членове на мирския орден.

Това е първият елемент от идентичността на члена на мирския орден - лице, което участва в живота на Католическата църква. Разбира се, има и още нещо, защото милиони участват в живота на Католическата църква, но нямат интерес към Кармила.

Под защитата на нашата Господарка от планината Кармил

Стигаме до втория елемент - „Под защитата на нашата Господарка от планината Кармил“. Не става дума само за някаква привързаност към Дева Мария. Има много християни, които са силно привързани към нея и имат твърде силно развит Мариин характер на своя християнски живот. Има и много православни християни и такива от Англиканска църква, които са силно Мариини. Има много католици, които носят нарамника на блажената Дева от планината Кармил с искрено посвещение на Мария, но които не са призвани да бъдат мирски кармилити. Има и хора, които идват

размишление и склонността към него е фундаментална характеристика на всеки член на мирския орден на босоногите кармилити. Това е може би най-основното.

Често срещан случай в опита на много групи е човек (понякога и свещеник некармилит), предан на Мария, бил на много поклонничество до Мариини светилища по света, запознат с много от явленията и посланията на Мария, истински авторитет в настоящите Мариини движения, да се приближи до мирския орден на босоногите кармилити, за да стане негов член. Много често тези хора нямат и най-малка склонност да размишляват в сърцето си. Те желаят бързо да станат „учители“ на общността по отношение на Блажената Майка и въвеждат един изцяло некармилски вид Мариин интерес в общността. Има други групи и движения на Мария, които биха могли да станат дом за такъв човек, но сред тях не е Мирският орден на босоногите кармилити. В допълнение към казаното, вътре в Терезианско кармилско семейство има място за хора, чиято основна мотивация е предаността към нарамника и към нашата Господарка от планината Кармил.

За един член на мирския орден на босоногите кармилити Мария е пример за съзерцателно отношение и разположение. Тя привлича кармилита към съзерцателния път на разбиране на живота на мистичното тяло на нейния Син - Църквата. Именно тя е, която завежда хората в Кармила. И в програмата за формация, която влизаша в Кармила получава, трябва да бъде развиен именно този аспект в човека.

Вдъхновен от света Тереза на Иисус и свети Йоан Кръстни

„Членът на Мирския орден на нашата Господарка от планината Кармил и света Тереза на Иисус е практикуващ член на Римокатолическата църква, който под закрилата на

много части на света ние сме наричани терезиански кармилити. Свети Йоан Кръстни беше истински творчески сътрудник на нашата света майка в духовното и юридическо повторно основаване на Кармила по този нов харизматичен път. Така че той е наричан наш свят баща. Трудно ми е да си представя един бос кармилит от който и да е клон, който да не е привлечен от единия, ако не и от двамата - от техните истории, личности и най-вече от техните произведения.

Произведенията на света Тереза на Иисус са израз на харизмата на босоногите кармилити. Духовността на босоногите има много добра интелектуална основа. В нея има включена доктрина. Думата доктрина идва от латинската дума *docere* - „учача“. Всеки, който желае да бъде босоног кармилит, трябва да е човек, който иска да се учи от учители на Кармила, където има трима доктори на Универсалната църква - Тереза на Иисус, Йоан Кръстни и Тереза от Лизъо.

Ако в общността дойде човек с голяма любов към босоногата майка, желаещ да ноши нарамника в чест на Мария като знак, че се посвещава да я служи, моли се много, но няма интерес да чете и изучава духовността на терезианския кармил, за мен това е добър човек, който може да принадлежи на Братството на кафявия нарамник, но определено няма призвание към Мирския орден на босоногите кармилити.

Формацията в Терезианския Кармил има академичен аспект. Тя предполага една интелектуална основа на духовността и идентичността на онзи, който е призван в ордена. Както монасите и монахините, така и мирският кармилит представлява ордена. Кармилит, който няма интерес към изучаване и задълбочаване на своята идентичност чрез молитва и учение, губи идентичност и не може повече да представлява ордена, нито може да говори за него; от казаното от такъв човек става ясно, че той не е стигнал по-далеч от наученото по време

на формацията си.

Тази интелектуална основа е началото на едно отношение на отвореност към учене. То води до по-дълбок интерес към Светото писание, богословието и документите на Църквата. Традицията на духовното четиво - Lectio Divina, и времето за учене са интелектуалният гръбнак на духовния живот. Добрата формация зависи от добрата информация. Когато информацията е поща или отсъства, или е некоректна, формацията спира или е закърняла и води до объркване у мирския кармилит. И ако този кармилит по някакъв обрат на съдбата стане администратор в дадена общност на мирския Кармил, общността страда. Това се случва при монасите и монахините, но също и при членовете на мирския Кармил.

Тази академична или интелектуална основа е много важ-

живот, човекът, който ангажира така себе си, може да се характеризира като кармилит.

Както казах, това е едно събитие за Църквата и събитие за ордена. По тази причина Църквата и орденът имат решаващата дума заедно с кандидата при приемането и одобряването на ангажимента на лицето. По същата причина Църквата и орденът дават условията и определят изискванията за съдържанието на обещанията. Човекът може да желае да се ангажира за някои неща - всекидневна медитация или божествено служение, например. Но Църквата чрез ордена установява основните и по-широки граници в разбирането в съответствие с този ангажимент.

Мирският кармилит принадлежи на Кармила. Но Кармилът не принадлежи на мирския кармилит. Това, което имам предвид, е, че това е но-

Свети Франциск - ключова фигура на Ренесанса

(Продължава от бр. 10)

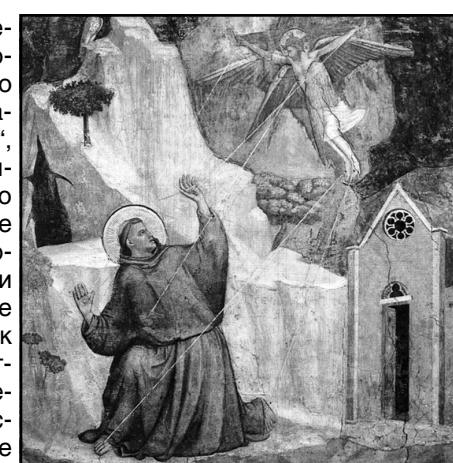
Братята на свети Франциск са монаси в света. Така е и в манастира на светеца Клара. Когато там отива папа Григорий IX, за да предложи облечения в режима на манастира и издигане на желязна решетка, за да не бъдат сестрите обезпокоявани в молитвата си от външни лица, светеца Клара категорично отказва. Светицата и сестрите са непрекъснато сред бедните и дори ги приемат в обителта, за да им помогат.

Свети Франциск възприема света конкретно. Той говори на животните. За него те са „брътът вълк“, „сестрата дъжд“, „сестрата птица“, „брътът огън“. За него животните не са „стъпала по стълбата“ към Бог, както се мъчи да го представи неговият втори биограф свети Бонавентура. Сътворените неща в света за Франциск не са символи на Божите атрибути, а са Божи чеда. Светецът стига до Бог непосредствено, за него светът не е път към Бог, както търди в житието му свети Бонавентура, а по-скоро може да се каже, че от Бог той достига в света. В едно свети Франциск и свети Бонавентура са на единакво мнение - че Бог е изразил Себе Си в света, тоест идеята на Бог е въплътена в създанието.

В областта на изкуството Джото свързва францисканството с Ренесанса. Най-ярки примери са грандиозните му цикли - фреските в катедралата „Свети Франциск“ в Асици и „Капела дели Скровени“ в Падуа. Като ученик на Чимабуе Джото преодолява византийските традиции в иконописта, наследени от своя учител, както и готическите изисквания в живописта. Фреските му носят тържествен покой и достойнство. Във всяка творба персонажите са свързани помежду си, често са разделени на две групи, като във всяка от групите се откроява по една главна фигура. Все още отсъства перспективата. В катедралата „Свети Франциск“, където е представен целият живот на светеца във фреските (горната черква), липсата на перспектива се вижда в „Свети Франциск подарява мантията си на бедния рицар“. Подобно е и изображението в „Екстазът на свети Франциск“ и в „Изгонване на демоните от Арецо“. Образите в тези две творби сякаш стоят на видимата граница между земно и небесно. В „Мястото на свети Франциск в Рая“ символиката е в представянето на ангела, който слиза от престола си, за да го запази за молещия се Франциск. В „Съня на свети Франциск в

Сполето“ замъкът е до леглото на светецата и е със същите размери на балдахина на леглото, а упоменатото деление на две групи персонажи е най-ясно представено във фреската „Свети Франциск връща дрехите на баща си“.

Още един представител от братята на свети Франциск заслужава да бъде споменат тук като представител на живото звено между францисканството и Ренесанса. Това е брат Елия Кортонски - обра-

зован човек, военен инженер на служба при Фридрих II Хohenstaufen, първи представител на новата власт и личен приятел на светецата. На него е възложено ръководството на ордена, на който той остава предан до края на живота си, макар и мразен от някои от братята. Именно ръководено от Кортонски, францисканството става лоното, в което се формира идеологически новият тип ренесансов човек. Наред с вече известните правила на ордена, в устава се дава макар и непряко препоръка за действия на монаха минорит като доброволен дипломат. Пример за тази дейност дава самият светец с мисията си при сарацините. Като резултат възниква интересът към източните езици и ползата от тяхното владеене. Така миноритът Рамон Лул настоява за откриване на факултет и по източни езици към средновековните университети и постига целта си.

Още в края на XIII и началото на XIV век францисканци и доминиканци откриват философски школи в европейските университети. Францисканците задават номинализма на Дънс Скот и Уилям Окам, а доминиканците се придържат към школата на Тома Аквински и Алберт Велики. Номиналистите са свързани повече с идеите на Ренесанса, а томистите остават все още под влияние на средновековната философия.

Този материал бих искала да завърша с едно интересно сравнение на историческите събития, станали в средновековна България по времето на свети Франциск.

В годината на раждането на светецата страната ни е под византийско робство. В младежките години на Франциск - преди обръщането му, приблизително към 1200-1202 г.,

Калоян поддържа връзка с папа Инокентий III. В 1204 г., когато латините създават Латинската империя, Калоян подписва унията с Рим, трайала 30 години, и получава кралска корона, която кардинал Бранкалеоне му занася в Търново. Бранкалеоне е клирикът, който посредничи за помирение между Асици и Перуджа, в която война - както знаем от биографията на младия Франциск - буйният младеж е взел участие. По времето вече на обръщането на Франциск в България Иван-Асен II спори с французина Жан дьо Бриен относно въпроса кой от двамата да стане настойник на невръстния император Балдуин II. Около третата година след обръщането на Франциск в 1208 г. е убит цар Калоян под стените на Солун. В 1211 г. по време на основаването на ордена на Бедните дами по инициатива на светеца Клара, цар Борил свиква църковен синод за осъждане на богоиската ерес. В 1217 г., когато

Порциункула е вече укрепена и монасите си строят колиби наоколо, през България с разрешение на цар Асен II, свалил от престола Борил, преминават кръстоносците. В 1222 г., когато Франциск става ненадминат проповедник, българското царство се въздига - пораства му престижът в региона. Две години по-късно, когато Франциск е във Фолинъо, епирският владетел Тодор Комин унищожава Солунското царство на латините и се налага като водещ владетел на Балканите. През 1227 г. след кончината на свети Франциск папа Григорий IX влеза в конфликт с българския цар Иван-Асен II заради склучването му на нов брак, като не е спазен канонът. Папата отгърва от Католическата църква българския владетел, след което следва прекратяване на Калояновата уния в 1234 г.

С направеното сравнение на историческите събития в двата региона на средновековна Европа получаваме най-пълна представа за политическия живот във времето на асицията светец. Католическата църква задава облика във всички сфери на обществения живот. В нейното лоно се появяват забележителни личности - свети Франциск, свети Доминик, свети Бонавентура, свети Антоний Падуански и ред други светци, които с личния си пример внасят свежа струя в църковния живот и са предвестници на едно ново отношение на връзката Бог - човек. Постепенно Бог не се схваща вече като безмилостен съдник на човека. За слабия и безпомощен човек Христос се явява като брат и близък, Който поучава и проща, Който иска да привлече грешника към Себе Си. Този възглед остава в сила и до днес.

Майя ХИЛДЕГАРД

Кармила

на е жалко, че в много от групите на мирския орден тя липсва. Въпросът не е в това „да си интелектуалец“, за да бъдеш член на мирския Кармил, а да бъдеш интелигентен в преследването на истината за Бог, за себе си, в молитвата, ордена и Църквата. Послушанието отдавна се свърза с ученолюбие и с добродетелта на вратата. Послушание означава отвореност да слушаш (ob + audire от латински) - това е нагласата на человека да преминава отвъд онова, което знае. Образование също идва от латински (ex + ducere - да премина отвъд). Света Тереза на Исус описва человека от третото жилище (според книгата „Вътрешният замък“ - б. пр.) като почти закован и неспособен да се движи. Една от характеристиките на такива хора, постоянно пребиваващи в третото жилище, е, че искат да учат всеки друг, че знаят всичко, а в действителност не са смирени и образовани, защото са затворени и неспособни да се учат.

Ангажимент към ордена

Четвъртият елемент от описаните е „който поема ангажимент към ордена“. Има много ангажирани католици, които са предани на Мария и са допринали за светеца Тереза на Исус, свети Йоан Кръстени или други наши светци, но нямат призвание към мирския орден. Тези хора може да са съзерцателни или дори да са отшелници, които прекарват часове в молитва и изучаване всеки ден, но нямат призвание да бъдат кармилити. Кой е елементът, който различава тези хора от онези, призвани да следват Исус по-отлизо като мирски кармилити? Това не е нито духовността, нито изучаването, нито предаността към Мария. Казано просто, мирският кармилит е с нагласата да се ангажира с ордена и с Църквата. Това ангажиране във вид на обещание е едно църковно събитие и събитие за ордена, както и събитие в живота на този, който дава това обещание. В известен смисъл, помните винаги в личен план семейството, работата и отговорностите, присъстващи в неговия/нейния

Поклонничество с велосипеди от Белене до Плевен

От стр. 1

в Белене. Те посетиха втори обект на остров Персин, за да се помолят и да се поклонят на мястото на бившия комунистически лагер, където ще бъде построен мемориал в памет на жертвите. Вечерта отец Венци, отец Ивелин и отец Патрик отслужиха литургия в черквата „Свети Антон“ пред мощите на мъченика Евгений Босилков. „Поклонничеството е изразителен вид манифестация на принадлежността ни към Христос и особен вид молитва, допринасяща за многобройни благодати в живота на поклонника и благослов за неговите намерения“, припомни на вярващите отец Венци Николов.

В събота, 23 септември, след утринните молитви и закуска, в 9.30 ч. поклонниците

потеглиха с велосипеди за светилището „Дева Мария от Фатима“ в Плевен. Заедно с тях бяха свещениците Венци, Ярослав, Ивелин и брат Крис. Групата спря в с. Асеново за обяд и почивка. След това велосипедният преход продължи със свежи сили и вечерта групата пристигна в Плевен. Свещениците отслужиха евхаристия за вярващите, отдали почит на Дева Мария с участието си в инициативата. След вечерята за младите хора бяха организирани развлекателна вечер и нощно бдение.

На 24 септември, неделя, в 11 ч. в светилището „Дева Мария от Фатима“ в Плевен бе отслужена тържествена литургия от отец Венци Николов и отец Ивелин Генов. Проповед поднесе отец Ивелин.

Росица ЗЛАТЕВА

По стъпките на свети Франциск

(Продължава от бр. 10)

Фреските в храма са от XIV век и представят светеца, Христос, евангелистите и някои светци.

Губио е малко градче, но пълно със забележителности, една от които посетихме четири манастири. Това е открит лифт в планината; вместо кабини има приспособления, подобни на кафези за птици, в които, пътувайки, се радваме на красивата гледка към града и на приятния прохладен планински ветрец. Малко по-нагоре, след станцията на лифта, посетителите могат да се разходят до един манастир, който обаче не е свързан със светеца.

Други две места, където е пребивавал Франциск, са светилищата Монтеказале и Ла Верна. Те са извън градовете, в отдалечени планински местности.

Монтеказале се намира в Умбрийските Апенини. Тук светицът отива след получаване на стигматите. Франциск е обичал Монтеказале с неговите скали, пръквани сред буковите гори, тишината, нарушавана само от птичите песни. Веднага с идването си тук той заедно с братята монаси построява няколко малки килии за членовете на общността, а също и една малка капела. Целта е това място освен за медитация и служба на Бог да служи за убежище на болни и поклонници. Официални документи потвърждават, че от 1213 г. Монтеказале е непосредствено свързан с францисканска история. Тук са идвали и пребивавали свети Антоний от Падуа и свети Бонавентура.

Днес в Монтеказале има манастир с малка черква. Пазят се и се показват на поклонниците килиите на свети Антоний и свети Бонавентура. Разбира се, има много промени - както в манастира, така и в черквата. В храма е забележителна статуята на Мадоната с

детето, която Франциск намира в 1213 г. в руините на някогашната крепост, върху която е изградена черквата.

Също в планината, но разгърнато на много по-голяма площ, е светилището Ла Верна. На малък площад високо в планината, от който се открива красива гледка към отсрещните планински склонове, обрасли с гъсти гори, се издига катедралата, а в съседство с нея - малката черква „Санта Мария дели Анжели“, която свети Франциск е издигнал тук като спомен за Порциункула.

Тази черквица обаче не е реплика на Порциункула, не е нейно дословно копие. Ясно забележими са готическите форми на храма, който се осветява от четири прозореца от лявата страна и един двоен на фасадата. На камък е изписано, че мястото Ла Верна е подарък от граф Орландо. Вътре в черквата както и в катедралата и на един олтар в началото на покрития коридор, отвеждащ към капелата на стигматите, изображенията на Христос, Дева Мария, ангели и светци в пластичните композиции в бял и цветен порцелан са дело на Андреа дела Робия.

В голямата базилика забележителна е капелата с реликвите, където е изложено расото на свети Франциск, прокъсано на мястото на стигмата с пробождането под гърдите. В специални ковчежета са съхранени различни предмети, с които си е служил светицът.

Органът в катедралата е построен от фирма „Тамбурини“ в 1926 г. по случай 700 години от смъртта на светеца. Реновиран е в 1951 г. и има 90 регистъра с 5700 тръби. Мястото за органиста - с клавиатурите, регистрите и пейката - е разположено в презвитериума, та контактът с богомолците по време на богослужението да е по-добър. В летния сезон тук се изнасят концерти.

По закрит коридор, чиито стенописи представляват хронологически живота на светеца, се влиза в капелата със стигматите. Наред с нея тук има малки капели на свети Антоний, свети Бонавентура, на

Мадоната, на свети Себастиан, на Христовия кръст и други. От капелата със стигматите се излиза на усамотено място, прикътано в скалите, където се образувала малка пещера. Това е било мястото за почивка на свети Франциск, където за възглавница му е служел заоблен камък.

В близост до големия площад има информационно бюро, ресторант, магазин за книги, картички и сувенири - всичко необходимо за поклонници и туристите.

От Ла Верна потеглихме за София.

Не бих желала да пропусна да разкажа накратко и за поклонническата къща в Асизи, където нощувахме няколко вечери. Тя се нарича „Oasi Sacro Cuore“ и се намира под стария град Асизи сред обширна градина с маслинови дървета и красиви цветя. Основана е в 1933 г. от Петер Августино Гемели и Армида Барели - основатели на католически университет. Това е дом за духовни упражнения, богословски курсове, конгреси и конференции на религиозни теми и преди всичко за поклонници, които искат отблизо да се запознаят с живота на свети Франциск и света Клара. Стайте в дома са уютни и приятни, има единични и двойни с всички удобства, има зала за конференции, капела, зала за престой и забавление на групите и интернет.

Тук изказвам голямата си

благодарност на отец Марчин и на другите двама свещеници капуцини, които ни водеха - отец Марек и отец Елко. Организацията им бе отлична, а лекциите и службите, които проведоха с нас, бяха наистина увлекателни, емоционално поднесени, с дълбока вяра, разбиране и дружеско отношение към всички нас. Особена похвала заслужават тримата свещеници за книжките, които бяха подготвили за нас и раздадоха в колите с цел попътвания духовни упражнения и поклонничество по стъпките на свети Франциск. Благодаря и за тяхното шофиране, както и на другите шофьори - терциари францисканци, които бяха неуморни и търпеливи в напрегнатото движение в градовете и по магистралите.

А за себе си мога да кажа, че отдавна не съм имала възможност - време и условия - за добра и задълбочена молитва, както на това пътуване в Италия. Надявам се, че ще има и други случаи и поводи за подобни поклонничества и в други страни.

В третата част на този пътепис ще коментирам образа на свети Франциск като една от ключовите личности на Ренесанса в историята и културата на средновековна Европа, както и пътя, който открива за мислененето на модерността. Но това ще бъде в следващата част на този материал.

Мая ХИЛДЕГАРД

Печатът на Кармила

От стр. 9

Съществува също въпросът за хората, които принадлежат на други движения - например неокатекумената, фоколарите, марининото движение на свещениците, харизматично-то обновление. Ако включвате и тези хора в други движения не се смесва с ангажимента им в Кармила и ако този човек не вкарва елементи, които са несъвместими с духовността на общността на мирския орден на босоногите кармилити, тогава, общо взето, няма проблем. Проблемите започват, когато този човек отвлича вниманието на общността от нейното собствено предназначение и стил на духовен живот. Понякога има хора, които са толкова объркани, че идват в Кармила и говорят за нашата Господарка от Меджугорие, а отиват в Меджугорие и говорят за Терезианска молитва.

Най-важното е, че човек трябва да избере мирския орден и това ангажиране трябва да бъде за него по-важно от ангажирането му с други движения и групи. Това ангажиране към Църквата чрез Кармила е едновременно и съдържание, и предназначение. То се изразява в последните два елемента на моето описание на това какъв е мирският кармилит.

Да търси лицето на Бог

Петият елемент на описаните е „да търси лицето на Бог“. Този елемент изразява съдържанието на обещанията. Бих могъл да перифразирам този елемент по различни начини: „да се моли“, „да размишлява“, „да живее духовен живот“. Избрах този израз, защото е библейски и изразява природата на съзерцанието - изпълнено със възхищение наблюдаване на Божието слово и дело, за да Го познаем, общуваме и да му служим.

(Следва)

Мирски Кармил
„Света Елисавета на Пресветата Троица“, София

Примерът

От стр. 1

за помощ. Евангелист Матей (7,6) дава думите на Учителя: „Не хвърляйте бисера си пред свинете“. Ние нямаме бисери, но и мъничкото ни се свиди... Да, много основания да си затвориш очите пред това, което може да ти развали рахатъка и дори да ти докара неприятности, да си затвориш очите за примера...

Евгений, Камен, Павел, Йо-сафат. За да си мъченик, се искат голяма вяра, голямо

сърце, голяма душа. И голяма отговорност и честност към самия себе си, към близките и към Бог. И така дори без да искаш, ставаш пример - примера да бъдеш малък с малките и да се изправиш голям срещу големите, но винаги да си същият. Редом до Исус.

Те си свършиха работата - оставиха своя пример. Сега е наша работа да го следваме - поне в малките стъпки. И да даваме пример.

Мария ГЕОРГИЕВ

Старият самурай

В Япония, в малко градче недалече от столицата, живееше един стар самурай. Веднъж, докато обучаваше своите ученици, се появи един млад воин, известен със своята грубост и жестокост. Любимата му форма за атака беше провокацията - той караше противника да губи самообладание и когато онзи беше вече заслепен от гняв и щеше да допусне грешки в двубоя, грубиянинът спокоен започваше боя и побеждаваше лесно.

Младият воин започна да обижда стареца, да го плюе, да го обиспва с най-лошите думи, които знаеше, дори да хвърля камъни върху него. Но старецът си стоеше невъзмутим, сякаш нищо не се случваше и продължаваше обучението на възпитаниците си. След време грубиянинът се умори и ядосан се прибра вънчи.

Учениците останаха изненадани, че старият самурай не отвръща на многото обиди и го попитаха:

- Защо не се бихте с него? Страхувахте се, че ще ви убие ли?

Старият самурай отговори:

- Ако някой дойде с подарък, но ти не го приемеш, на кого принадлежи подаръкът?

- На този, който го е донесъл - каза един от учениците.
- Същото важи и за омразата, завистта и лошите думи. Ако не ги приемете и не отврнете, те остават за този, който ги е изразил.

Двете снежинки

Завали сняг. Природата беше спокойна и снежинките се понесоха в някакъв грациозен танц, приближавайки се бавно към земята.

Две снежинки летяха една до друга и понеже нямаше вятър, който да ги раздалечи, се заговориха. Едната от тях възклика:

- Какво фантастично усещане за летене!

- Ние не летим, просто падаме - каза втората тъжно.

- Скоро ще стигнем земята и ще станем една красива бяла покривка върху нея.

- Не, скоро ще се срещнем със съмртта, когато паднем на земята, хората ще ни стъпчат.

- Ще станем малки ручейчета и накрая ще стигнем до морето. Ние ще бъдем вечни! - се радваше първата снежинка.

- Не, ще се стопим и ще изчезнем завинаги - възрази втората.

В крайна сметка те престанаха да се препират и всяка попетя да срещне съдбата, която си беше избрала.

[По интернет](#)

Удар с тухла

Хосе бързаше с новия си лъскав автомобил за работа. Яркочервеният му „Ягуар“ беше една от най-обичните му придобивки. Ненадейно една тухла се удари в задната врата.

Хосе спря рязко колата и на заден ход доближи мястото, откъдето беше изхвърчала тухлата. Излезе от колата и видя едно дете на тротоара; хвана го, разтресе го и изкрещя:

- Какво, по дяволите, правиш? Това ще ти струва скъпо! Защо хвърли тази тухла?

Детето през сълзи отговори:

- Съжалявам, господине, но не знаех какво да правя... Брат ми падна от инвалидната количка и се удари лошо, пък аз не мога да го вдигна сам. А никой не искаше да спре и да ми помогне!

Хосе почувства буза в гърлото си и отиде да вдигне младия мъж на инвалидната количка. После погледна и пораженията по колата и забеляза, че вратата е само леко чукната.

Докато момчето буташе брат си в инвалидната количка към дома си, Хосе бавно се отправи замислен към своя „Ягуар“.

Той не откара колата на ремонт, оставил вратата както си беше - леко чукната. За да му напомня, че не бива да кара толкова бързо през живота, та да се налага някой да го замери с тухла, за да му привлече вниманието.

[По интернет](#)

Да не обичаме на думи, а с дела

От стр. 7

мотност, от нужда за спешна помощ и липса на работа, от трафика на хора и робство, от изгнание и мизерия, от принудителна миграция. Бедността има лице - лицето на експлатираниите за порочни интереси мъже, жени и деца, които са стъпкани от перверзната логика на властта и парите. Какъв безкраен и жесток списък се оказва, че сме длъжни да изгответим, за да установим лицето на бедността, която е плод на социалната несправедливост, на моралната нищета, на алчността на малцинството и на господстващото безразличие!

В наши дни за съжаление, когато се появява все повече безочливо натрупано богатство в ръцете на малцина привилегирована лица, което често пъти е съпроводено с неравенство и експлоатация, обидни за човешкото достойнство, разширяването на бедността в огромни сектори на обществото в целия свят предизвиква скандал. Исправени пред тази ситуация, не можем да останем безучастни, а още по-малко примирени. На бедността, която потиска инициативния дух на много млади хора

и им пречи да си намерят работа; на бедността, която приспива чувството за отговорност и води до предпочитане на „наши“ хора и протежета; на бедността, която трои възможностите за участие и ограничава пространството за професионализъм, унижавайки така достойнството на онзи, който работи и произвежда; на всичко това трябва да се отговори с ново виждане за живота и за общество то.

Всички тези бедни - както често казваше благият папа Павел VI - принадлежат на Църквата по „евангелско право“ (реч за откриване на II сесия на Втория ватикански събор, 29 септември 1963 г.) и изискват фундаментално решение за себе си. Следователно благословени са ръцете, които се отварят, за да приемат бедните и да им се притекат на помощ; това са ръцете, които носят надежда. Благословени са ръцете, които преминават всички барieri на култура, религия и националност, за да излеят маслото на утешата върху раните на човечеството. Благословени са ръцете, които се отварят, без да искат нищо в замяна, без „ако“, без „но“ и без „може би“ - това са ръцете, които правят да слезе над братята Божият благослов.

6. В края на Юбилейната година на милосърдието поисках да дам на Църквата един Световен ден на бедните, та в целия свят християнските общности да се превръщат все повече все по-успешно в конкретен знак за любовта на

ЧАСТ ТРЕТА

Животът в Христос

Раздел втори

Десетте заповеди в Светото писание - декалогът

2062 Истинските заповеди идват на втори план; те изразяват принадлежността към Бога, установена чрез Завета. Нравственото съществуване е отговор на милосърдната любов на Господа. То е признателност, почит на Бога и действие на благодарност. То е съдействие на промисъла, който Бог следва в историята.

2063 Заветът и диалогът между Бога и човека са засвидетелствани още и от факта, че всички задължения са формулирани в първо лице („Аз съм Господ...“) и отправени към друг субект („Ти...“). Във всички Божи заповеди личното местоимение, което определя получателя, е в единствено число. Бог прави волята Си единовременно достояние както на целия народ, така и на всеки поотделно:

„Господ повели да любиш Бога и посочи справедливостта към близния, за да не бъде човек нито несправедлив, нито недостоен за Бога. Така чрез Десетте заповеди Бог подготвя човека да Му стане приятел, да има едно сърце с близния си. (...) Думите на Десетте заповеди остават по същия начин и при нас (християните). Те не само не са премахнати, но се допълват и доразвиват от явлението Господа в път“ (SANCTUS IRENAEUS LUGDUNENSIS, Adversus haereses, 4, 16, 3-4: SC 100, 566-570 (PG 7, 1017-1018).

Десетте Божи заповеди в църковното предание

2064 Вярно на Писанието и на примера на Исус, Църковното предание признава първостепенната важност и значение на Десетте Божи заповеди.

2065 Още от свети Августин „Десетте Божи заповеди“ заемат централно място в катехезата на бъдещите покръстени и верни. В XV в. е възникнал обичай да се изразяват предписанията на Десетте заповеди в римувани формули, лесни за запомняне и с положителен характер. Те се употребяват и до днес. Църковните катехизиси често излагат християнския морал, следвайки реда на „Десетте Божи заповеди“.

2066 Разделянето и номерирането на заповедите се е променило в хода на историята. Настоящият катехизис следва делението на заповедите, установено от свети Августин и станало традиционно в Католическата църква. То е същото като в лутеранските изповедания.

Гръцките отци са извършили едно по-различно разпределение, което се среща в Православните църви и в реформирани общности.

2067 Десетте заповеди изразяват изискванията за любов към Бога и към близния. Трите първи заповеди се отнасят главно за любовта към Бога, а останалите седем - до любовта към близния:

„Както са две заповедите за любовта, от които според думите на Бога зависи целият Закон и пророците..., така и десетте предписания са разделени на два скрижала. Казват, че трите са били написани на единия скрижал, а седемте на другия“ (SANCTUS AUGUSTINUS, Sermo 33, 2: CCL 41, 414 (PL 38, 208).

2068 Тридентският събор учи, че Десетте заповеди са задължителни за християните и че оправданият човек също е длъжен да ги спазва (Вж. CONCILIO TRIDENTINUM, Sess. 6a, Decretum de iustificatione, canones 19-20: DS 1569-1570). Вторият ватикански събор също утвърждава: „Епископите, наследници на апостолите, получават от Господа... мисията да учат всички народи и да проповядват Евангелието на всяко създание, за да могат всички хора чрез вярата, кръщението и изпълнението на заповедите да получат спасение“ (CONCILIO VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 24: AAS 57 (1965).

Единството на десетте заповеди

2069 Десетте заповеди представяват едно неделимо цяло. Всяко „слово“ е свързано с всяко от другите и с всички останали: заповедите се обуславят взаимно. Двата скрижала се поясняват взаимно. Те образуват органично единство. Да се престъпи една заповед, означава да се нарушаат всички останали (Вж. Иак. 2, 10-11). Не може да се почита близният, без да се благославя Бог, неговият Създател. Не би могло да се обожава Бог, без да се обичат всички хора, Неговите създания. Десетте заповеди обединяват богословския и обществения живот на човека.

Десетте заповеди и естественият закон

2070 Десетте заповеди принадлежат към Божието откровение. Същевременно те ни учат на истинската човечност на човека. Те осветяват основните задължения и следователно косвено основните права, присъщи на човешката личност. Десетте заповеди съдържат висшия израз на „естествения закон: „Още от началото Бог вложи в сърцата на хората предписанията на естествения закон. След това Той се ограничи да им ги напомни. Това бяха Десетте заповеди“ (SANCTUS IRENAEUS LUGDUNENSIS, Adversus haereses, 4, 15, 1: SC 100, 548 (PG 7, 1012).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Житие на света великомъченица Екатерина

В царуването на император Максимиан (IV в.) живяла в Александрия една девойка от царски род на име Екатерина. Майка ѝ била християнка, но скривала вярата си, понеже в това време жестоко гонели християните. Екатерина била девойка с рядка мъдрост и красота.

Богати князе искали ръката на красавата Екатерина. Тя казвала на своите близки: „Ако искате да се омъжат, намерете ми момък, който да бъде равен на мене по благородство, богатство, красота и ученост!“. Такъв момък нямало.

В околностите на града по него време се криел един пустинник. Майката завела при него едничката си дъщеря, за да ѝ даде добри съвети. Като видял мъдростта на девойката, старецът решил да я обърне към познанието на истинския Бог и ѝ казал: „Аз знам един чуден Момък, който те превъзхожда във всичко: красотата му е по-светла от слънчевото сияние; премъдростта му управлява целия свят; богатството му се дели постоянно, но от това не се намалява; благородството му е неизказано; няма подобен Нему!“.

Екатерина запитала може ли да види чудесния Момък. Старецът ѝ казал, че тя ще види Момъка, ако изпълни Неговите повели. Той ѝ дал една икона на Пресвета Богородица с божествения Младенец и ѝ заповядал да я отнесе във къщата и да прекара нощта в молитва пред нея.

Екатерина послушала стареца. По време на молитвата си от умора тя заспала и видяла чуден сън. Присънило ѝ се, че Небесната царица стои пред нея и държи на ръце Младенца, от Когото излизат като че ли слънчеви лъчи. Но напразно се стараела Екатерина да погледне Младенца в лицето: Той отвръщал от нея своя светъл лик. Тогава Божията майка започнала да моли Сина си да погледне девойката и хвалила нейната красота и мъдрост. Но Младенецът отговорил, че тя е безобразна, безумна и бедна, поради кое то Той не иска да я погледне.

- Не презирај Твоето създание - казала Божията майка.

- Нека отиде при стареца - отговорил Младенецът - и ѝ узнае от него какво трябва да прави.

Чудният сън дълбоко поразил девойката. Тя отишла при стареца, паднала при нозете му и поискала неговата помощ и съвет. Старецът подробно ѝ обяснил истинската вяра и тя приела от стареца светото кръщене.

Екатерина се върнала у дома си с обновена душа, дълго се молила, много плакала и отново заспала по време на молитва. В съня си пак видяла Божията майка, но сега лицето на божествения Младенец се обърнало към нея.

Екатерина се събудила с неизяснима радост; на ръката си имала чуден пръстен. Оттогава тя съвършено се изменила. Не мислела вече за нищо земно; душата ѝ била пълна с божествена любов; тя мислела само за своя небесен Годеник.

В това време в Александрия пристигнал беззаконият цар - гонител на християните. Той разпратил глашата по всич-

ки градове да свикат народа на езически празник. Екатерина много жалела за това безумие на царя и народа. Като взела със себе си няколко служители, тя отишла в езическия храм и застанала на пра-га. В храма се извършвало жертвоприношение. Всички се обрнали към нея, чудейки се на нейната красота. Царят я повикал. Тя му се поклонила и казала: „Не те ли е срам, царю, да се молиш на гнусни идоли! Познайте истинния, безначалния и безкрайния Бог! Чрез Него царете царуват, светът стои. Той е слязъл на земята и Сам станал човек за нашето спасение. Той не обича жертви, не се радва на заколоването на животни, но иска ние да живеем по неговите заповеди“.

Царят се разгневил, но заповядал да продължат. Когато празникът свършил, той наредил да доведат при него Екатерина. С изумление гледал нейната красота и попита коя е тя, как се наричат нейните родители и какво учение тя проповядва.

„Името ми е Екатерина. Изучила съм всичката човешка мъдрост, но познах непълнотата на земното учение и станах невяста на Христа Бога, който каза чрез пророците си: „Ще погубя мъдростта на мъдреци и ще отхвърля разума на разумните“. Сама аз съм пепел и прах, но Бог ме надари с красота, за да познаят людете силата на Твореца, който и на земния прах може да даде красота и мъдрост“.

Царят не искал да продължава спора с Екатерина и ѝ казал: „Не подобава на царя да влиза в спор с жена. Но аз ще събера мъдрите философи. Нека те ти докажат твоите заблудления“.

След това царят заповядал да пазят Екатерина, а в това време пратил да повикат мъдреци и ученици, за да оспорят думите на девойката и да я изобличат в заблуджение. 50 мъдреци пристигнали в града. Един от тях особено се отличавал с остроумие и ученост. Много народ се събра на слуша пренията за вярата. Започнал спорът. Езическият мъдрец защищавал своите езически богове. После започнала да му отговаря девойката. Отначало тя доказавала лъжливостта на езическите богове с думи на философите и поетите, а след това обяснила ония места в техните съчинения, в които се вижда предчувствие и предсказание за живота и смъртта на Иисус Христос. „Той милва грешниците - казала тя, - прощаща греховете на каещите се. Той говори: „Дойдете при Мене всички отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя““. Появявайте в Него и ѝ ще бъдете спасени!“.

Мъдрецът слушал с удивление и накрая се признал за победен. Всички други се отказали да продължат спора. Царят обаче не се отказал от намерението си да убеди Екатерина. И заповядал жестоко да я мъчат. Били я безжалостно, цялото ѝ тяло се покрило с рани, а след това я затворили в тъмница. Дълго лежала в затвора. Искали да я уморят с глад, но Господ не я оставил. Едно чудно видение укрепило нейната вяра. Тя видяла своя небесен Годеник, обкръжен от ликове на ангели. „Не се бой - казал ѝ Той, - със своето търпение ти мозозина ще обърнеш към Мене!“.

В това време царят напуснал града. Царица Августа,

неговата жена, като слушала за красотата и мъдростта на Екатерина, отдавна желала да я види. Тя открила това свое желание на Порфирий, стотник и царски приятел. Това желание особено се усилило, след като Августа видяла един чуден сън. Присънило ѝ се, че Екатерина стои, обкръжена от прекрасни момчи и девойки. Всички са били облечени в бели дрехи, озарени от

чудно сияние. Екатерина повикала при себе си Августа, нарядала ѝ златен венец и казала, че Владиката Христос ѝ праща този венец. Като разказала на Порфирий този сън, царицата прибавила, че тя няма да се успокои, докато не види девойката. Порфирий обещал да изпълни желанието ѝ и сам я отвел. Светлото лице на Екатерина тъй поразило царицата, че тя паднала пред нозете ѝ и извикала: „Щастлива съм, че най-после те видях! Няма да съжалявам, ако за това изгубя дори живота си и царството си. Радвам се от душа и сърце, че виждам твоята светла красота. Блажена си ти и достойна за похвала, че си се привързала към такъв Господар и си получила от Него толкова чудни дарове!“.

Екатерина ѝ отговорила: „И

ти си блажена, царице. Аз виждам над главата ти венец, поддържан от ръцете на ангели. Ти ще получиш този венец за малкото мъчения, които ще изтърпиш, и ще отидеш при истинския Цар във вечното царство“.

Екатерина обяснила на всички присъстващи Христово учение и казала, че не могат да се изкажат радостите, които преблагаят и човеколюбив Господ приготвил на обичашите Го и изпълняващите Неговите заповеди. Царицата, Порфирий и войниците, които ги придружавали, повярвали в Христос и благоговейно се простили с девойката.

Когато царят се върнал, той отново пратил за Екатерина. Сиянието на нейната красота го удивило. Непреклонността на Екатерина отново възбуди яростта и злобата на царя. Той заповядал да донесат колело с остри зъби и заплашил девойката, че ще я привърже към това страшно наказателно оръдие, ако не се поклони на боговете. Тия заплашвания не уплашили девойката. Тогава царят заповядал да я подложат на ужасни мъчения. Но едва те били почнали и невидим Божи ангел счупил оръдието за мъчение и девойката се изправила невредима. Народът в изумление извикал: „Велик е християнският Бог!“.

Царица Августа, като чула за становото, започнала да укорява царя, задето той смее да се бори с живия Бог и да мъчи Неговите раби. Царят страшно се разгневил. Той обърнал яростта си срещу царицата, подложил я на мъки и я осъдил на смърт. На царицата отсекли главата с меч.

Порфирий същата нощ заедно с повярвалите войници погребал честното тяло на царицата. След това те отишли при царя и му заявили, че и те са християни, войници на истинския Бог. Всички те били

смъртно наказани.

На другия ден царят ѝ казал: „Заслужаваш строго наказание; ти прельсти жена ми, ти погуби и мъжествения мой воин и смущи народа. Но аз ще ти простя, ако се поклониш на боговете, защото ми е жал да те предам на смърт. Аз с тебе ща разделя царството си“.

Но лукавите думи не могли да отъчат светата девойка от Христовата любов. Виждайки, че усилията му са напусто, царят заповядал да я предадат на смърт.

Пред смъртта си света Екатерина се молела: „Господи Исусе Христе, благодаря Ти, че си поставил нозете ми върху камък на търпение и си им указал истинския път! Прости Твои пречисти ръце, изранени на кръста, и приеми душата ми, която Ти принася като жертва на моята любов! Спомни, Господи, човешката немощ и прости съгрешенията ми, извършени по незнание - да ги умие моята кръв, която аз проливам за Твоето име! Направи, Господи, тялото ми, което ще бъде посечено с меч, да остане невидимо за моите врагове и гонители! Погледни от Твоята висота, Господи, и на стоящите тук люде, просвети ги чрез светлината на Твоята познание! Прояви Твоята милост към ония, които ще се обърнат чрез моята смърт, да възляват Твоято величие вовеки!“.

Войник отсякъл главата на девойката. Това станало около 305 г. Преданието разказва, че свети ангели взели тялото ѝ и го отнесли на Синайската планина. След повече от два века подир смъртта на мъченицата братята на Синайската обител намерили главата и едната ѝ ръка и пренесли тия свети мощи в храма, който се намира в тяхната света обител.

По „Жития на светии“, Синодално издателство, 1991 г.

Да не обичаме на думи, а с дела

От стр. 11

създадат многобройни моменти за среща и приятелство, за солидарност и конкретна помощ. А след това те ще могат да поканят бедните и доброволците да участват заедно в Евхаристията за тази неделя, така че честването на тържеството на нашия Господ Иисус Христос, Цар на вселената, следващата неделя да се открои още по-силно. Царуването на Христос наистина се проявява в целия си смисъл именно на Голгота, когато Невинният е прикован върху кръста беден, гол, лишен от всичко; тогава се въпълъща и разкрива пълнотата на Божията любов. Неговата пълна отданост на Отца изразява Неговата цялостна бедност и същевременно прави видима силата на тази Любов, която Го възкресява за нов живот в деня на Пасхата.

В тази неделя, ако във вашия квартал живеят бедни, които търсят закрила и подкрепа, нека се приближим до тях: това ще бъде благоприятен момент да срещнем Бог,

Когото търсим. Според учението в Писанията (виж Бит. 18, 3-5; Евр. 13, 2) нека ги посрещнем с отворени обятия като високопоставени гости на нашата трапеза; те могат да ни бъдат учители, които ни помогат да живеем вярата по-последователно. Чрез тяхното доверие и готовност да приемат помощта те ни показват по един отрезвяващ и често пъти радостен начин колко е важно да живеем за същественото и да се оставим на провидение до радостта на взаимното приемане.

9. Моля събратята епископи, свещениците и дяконите, които чрез своето призвание имат мисията да подкрепят бедните, както и богоносветните, асоциациите, движението и обширния свят на доброволците да работят, та този Световен ден на бедните да се установи като традиция и да даде конкретен принос за евангелизацията в съвременния свят.

Нека този нов Световен ден да се превърне в силен призив за нашето осъзнаване като вярващи, за да станем по-убедени, че да споделяме с бедните ни помага да разберем Евангелието в неговата истинска същност. Бедните не са проблем. Те са извор, от който трябва да черпим, за да приемем присърце и да живеем в дълбочина Евангелието.

Папа Франциск
Превод Йорданка ГЬОКОВА